

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De voorwaarde in het vermogensrecht

Stolz, H.

Citation

Stolz, H. (2015, March 4). *De voorwaarde in het vermogensrecht. Meijers-reeks*. Boom Juridische Uitgevers (BJu), Den Haag. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/32123>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/32123>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/32123> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Stolz, Hendrik

Title: De voorwaarde in het vermogensrecht

Issue Date: 2015-03-04

Literatuurlijst

Aaftink 1974

H.A.M. Aaftink, *Afstand van vermogensrechten* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 1974.

Abendroth 2013

R.J. Abendroth, 'Reactie op artikel 'Faillissement bij levering onder opschortende voorwaarde' van Van Drunen', *WPNR* 6972 (2013), p. 320-321.

Abendroth 2014

R.J. Abendroth, 'Reactie op artikel 'Hoe komt een installatie voor warmte-/koude-opslag in de macht van de eigenaar van het gebouw waarop de warmte-/koude-opslag is aangesloten als de exploitant tevens opstaller van de warmte-/koude-opslag failliet gaat?' van Mouthaan', *WPNR* 7004 (2014), p. 115-118.

Aertsen 2004

D.W. Aertsen, *De Trust. Beschouwingen over invoering van de trust in het Nederlandse recht*, (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2004.

Asser 1838

C. Asser, *Het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek, vergeleken met het Wetboek Napoleon*, 's-Gravenhage en Amsterdam: De Gebroeders Van Cleef 1838.

Asser 2004

W.D.H. Asser, *Bewijslastverdeling, Serie Burgerlijk Proces & Praktijk*, Deventer: Kluwer 2004.

Asser/Bartels & Van Mierlo 3-IV 2013

S.E. Bartels & A.I.M. van Mierlo (m.m.v. H.D. Ploeger), *Mr. C. Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Deel 3-IV. Vermogensrecht algemeen. Algemeen goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2013.

Asser/Beekhuis 1957

J.H. Beekhuis, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Tweede deel – Zakenrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1957.

Asser/Beekhuis 1975

J.H. Beekhuis, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Zakenrecht. Deel 3-I. Algemeen deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1975.

Asser/Van Goudoever 1913

H. van Goudoever, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht, derde deel, Verbintenissenrecht, eerste stuk*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink.

Asser/Hartkamp 4-I 1996

A.S. Hartkamp, *Mr. C. Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel I. De verbintenis in het algemeen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1996.

- Asser/Hartkamp 4-II 2001
A.S. Hartkamp, Mr. C. Asser's *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel II. Algemene leer der overeenkomsten*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2001.
- Asser/Hartkamp 4-III 1998
A.S. Hartkamp, Mr. C. Asser's *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel III. De verbintenis uit de wet*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1998.
- Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-I* 2008
A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 6-I. De verbintenis in het algemeen, eerste gedeelte*, Deventer: Kluwer 2008.
- Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-I* 2012
A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 6-I. De verbintenis in het algemeen, eerste gedeelte*, Deventer: Kluwer 2012.
- Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-II 2013
A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 6-II. De verbintenis in het algemeen, tweede gedeelte*, Deventer: Kluwer 2013.
- Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2014
A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 6-III. Algemeen overeenkomstenrecht*, Deventer: Kluwer 2014.
- Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-IV* 2011
A.S. Hartkamp & C.H. Sieburgh, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 6-IV. De verbintenis uit de wet*, Deventer: Kluwer 2011.
- Asser/Hijma 7-I* 2013
Jac. Hijma, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Bijzondere overeenkomsten. Deel I. Koop en ruil*, Deventer: Kluwer 2013.
- Asser/Kamphuisen 1960
P.W. Kamphuisen, Mr. C. Asser's *Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht. Derde deel – Verbintenissenrecht. Derde stuk. Bijzondere overeenkomsten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1960.
- Asser/Meijers-Van der Ploeg 1980
E.M. Meijers, P.W. van der Ploeg, Mr. C. Asser's *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Erfrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.
- Asser/Van Mierlo & Van Velten 3-VI* 2010
A.I.M. van Mierlo, A.A. Van Velten, Mr. C. Assers *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Vermogensrecht algemeen. Deel 3-VI. Zekerheidsrechten*, Deventer: Kluwer 2010.
- Asser/Mijnssen-De Haan 3-1 2001
F.H.J. Mijnssen & P. de Haan, Mr. C. Asser's *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Goederenrecht. Deel 3-1. Algemeen goederenrecht*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2001.

- Asser/Mijnssen, Van Velten & Bartels 5* 2008
Mijnssen, Van Velten & Bartels, Mr. C. *Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Zakenrecht. Deel 5. Eigendom en beperkte rechten*, Deventer: Kluwer 2008.
- Asser/Perrick 4 2013
S. Perrick, Mr. C. *Assers Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Vermogensrecht algemeen. Deel 4. Erfrecht en schenking*, Deventer: Kluwer 2013.
- Asser/Rutten 1958
L.E.H. Rutten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Derde deel – Verbintenissenrecht. Eerste stuk – De verbintenis*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1958.
- Asser/Rutten I (De verbintenis in het algemeen) 1973
L.E.H. Rutten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 4-1. De verbintenis in het algemeen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1973.
- Asser/Rutten I (De verbintenis in het algemeen) 1981
L.E.H. Rutten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 4-1. De verbintenis in het algemeen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1981.
- Asser/Rutten II (Algemene leer der overeenkomsten) 1982
L.E.H. Rutten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Verbintenissenrecht. Deel 4-2. Algemene leer der overeenkomsten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1982.
- Asser/Scholten 1905
P. Scholten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, Tweede deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1905
- Asser/Scholten 1933
P. Scholten, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch Burgerlijk Recht, Tweede deel, Zakenrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1933
- Asser/Vranken 1995
J.B.M. Vranken, Mr. C. *Asser's Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht. Algemeen deel. Deel 1-2*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1995.
- Bakels 1981
F.B. Bakels, 'Interferentiefiguren', *WPNR* 5576 (1981), p. 629-635, *WPNR* 5577 (1981), p. 649-655, *WPNR* 5578 (1981) p. 682-688.
- Bakels 1984
F.B. Bakels, 'Stil pandrecht en het nemo plus-beginsel', *WPNR* 5707 (1984), p. 477-482.
- Bakels 1985
F.B. Bakels, 'Naschrift', *WPNR* 5724 (1985), p. 23-26.
- Bakels 1993
F.B. Bakels, *Ontbinding van wederkerige overeenkomsten* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1993.
- Bakels 1994
F.B. Bakels, *Monografieën Nieuw BW, Wederkerige overeenkomsten en ontbinding wegens tekortkoming, deel B58*, Deventer: Kluwer 1994.

- Bakels 2011
F.B. Bakels, *Monografieën BW, Ontbinding van overeenkomsten, deel B58*, Deventer: Kluwer 2011.
- Bamberger/Roth/[auteur] 2012
H.G. Bamberger, H. Roth e.a., *Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 1 §§ 1-610 CISG*, München: Verlag C.H. Beck 2012.
- Banke 1991
B.E. Banke, *Das Anwartschaftsrecht aus Eigentomsvorbehalt in der Einzelzwangsvollstreckung* (diss. Mainz), Berlin: Duncker & Humblot 1991.
- Von Bar & Zimmerman 2005
Ch. von Bar & R. Zimmerman, *Grundregeln des Europäischen Vertragsrechts. Teil III*, München: Sellier. European Law Publishers 2005.
- Von Bar & Clive (red.) 2009
Ch. von Bar & E. Clive, *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Full Edition. Volume I*, München: Sellier. European Law Publishers 2009.
- Bartels 1997
S.E. Bartels, 'Voorwaardelijke eigendom en relatieve beschikkingsbevoegdheid', in: B.W.M. Nieskens-Ispording, E.M. Hemmen, T.H.D. Struycken (red.), *Discussies omtrent beslag, verhaal en beschikkingsbevoegdheid*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997, p. 79-103.
- Bartels 2004
S.E. Bartels, *De titel van overdracht in driepartijenverhoudingen* (diss. Utrecht), Boom Juridische Uitgevers 2004.
- Bartels & Tweehuysen 2011
S.E. Bartels & V. Tweehuysen, 'Een vroegere overdracht', *AA* 60 (2011), p. 367-371.
- Bauduin 2011
N.V.C.E. Bauduin, 'De geoorloofdheid van wilsdelegatie nader bezien', *WPNR* 6907 (2011), p. 941-950.
- Baur & Stürner 2009
J.F. Baur & R. Stürner, *Sachenrecht*, München: Verlag C.H. Beck 2009.
- Bavinck & Van Joolingen 2005
M.M. Bavinck, H.F. van Joolingen, 'Eens gegeven, blijft niet gegeven; de fiscale kwalificatie van de herroepelijke schenking', *WFR* 2005-999.
- Becker 1941
H. Becker, *Berner Kommentar, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Band VI Obligationenrecht, 1. Abt. Allgemeine Bestimmungen Art. 1-183*, Bern: Verlag von Stämpfli & Cie. 1941.
- Beekhoven van den Boezem 2003
F.E.J. Beekhoven van den Boezem, *Onoverdraagbaarheid van vorderingen krachtens partijbeding* (diss. Groningen), uitgever onbekend 2003.
- Beekhoven van den Boezem 2004
F.E.J. Beekhoven van den Boezem, 'Hoogstpersoonlijke hypotheekrechten bestaan niet!', *WPNR* 6600 (2004), p. 929.
- Beekhuis 1956
J.H. Beekhuis, 'Bezit en detentie in verband met het ontwerp-Meijers', *WPNR* 4460 (1956), p. 393-395, *WPNR* 4461 (1956), p. 405-407, *WPNR* 4462 (1956), p. 417-419.

- Van Beelen & De L. Monteiro 2005
D. van Beelen, M. de L. Monteiro, 'Schenken en glijclausules; een werkbare combinatie?', *WPNR* 6618 (2005), p. 325-331.
- Berenschot 1985
E.B. Berenschot, 'Enige aspecten van de plaats van het vruchtgebruik in het vermogensrechtelijk systeem', *WPNR* 5730 (1985), p. 170-179.
- Berger 1998
Ch. Berger, *Rechtsgeschäftliche Verfügungsbeschränkungen* (Habilitationsschrift Bayreuth), Tübingen: Mohr Siebeck 1998.
- Berger 2012
B. Berger, *Allgemeines Schuldrecht*, Bern: Stämpfli Verlag AG Bern 2012.
- Van Bijnen 2006
R.H.J. van Bijnen, 'Veilige Havens: Aanvullend Contractenrecht als Keuzemenu', *Ars Aequi* 55 (2006) 3, p. 218-223.
- Blanco Fernández 2003
J.M. Blanco Fernández, 'Nietigheid, ontbinding en vereffening van de vennootschap in wetsvoorstel 28746', *WPNR* 6524 (2003), p. 254-258.
- Bloembergen 1971
A.R. Bloembergen, *Toestemming; een eenzijdige rechtshandeling*, Deventer: Kluwer 1971.
- Blokland e.a. 2003
P. Blokland, 'Het nieuwe erfrecht', *JBN* 2003-29, p. 3- 18.
- Blokland & Stollenwerck 2004
P. Blokland, A.H.N. Stollenwerck, 'De uiterste wil van de bezwaarde en het overschot (I) en (II)', *WPNR* 6574 (2004), p. 291-294, *WPNR* 6575 (2004), p. 307-311.
- Blokland 2007
P. Blokland, 'De herroepelijke schenking als sturingsmechanisme', *ftV* 2007-25, p. 14-19.
- Blom 1988a
M.A. Blom, 'Financiering op basis van toekomstige vorderingen na het WUH-arrest (I) en (II, slot)', *WPNR* 5856 (1988), p. 21-24, 5857 (1988), p. 37-41.
- Blom 1988b
M.A. Blom, 'Naschrift', *WPNR* 5875 (1988), p. 300-301.
- Blomeyer 1938
A. Blomeyer, *Studien zur Bedingungslehre, I. Teil, Über bedingte Verpflichtungsgeschäfte*, Berlin, Leipzig: Walter de Gruyter & Co. 1938; herdrukt: onbekende plaats: De Gruyter 2013.
- Blomeyer 1939
A. Blomeyer, *Studien zur Bedingungslehre, II. Teil, Über bedingte Verfügungsgeschäfte*, Berlin, Leipzig: Walter de Gruyter & Co. 1939; herdrukt: onbekende plaats: De Gruyter 2013.
- Bockwinkel 1952
A. Bockwinkel, 'Terugvordering tussen ex-verloofden (slot)', *WPNR* 4225 (1952), p. 13-15.
- Boeve 2007a
G.G. Boeve, *Eigendomsvoorbehoud buiten en in faillissement*, Tilburg: Celsus juridische uitgeverij 2007.

- Boeve 2007b
G.G. Boeve, 'Eigendomsvoorbehoud vs. Article 9 UCC-eigendom vs. zekerheidsrecht', *Journaal IF&Z* 9 (2007), p. 339-347.
- Bol 2011
MR.A. Bol, 'De Groninger akte: een lust of een last?', *WPNR* 6895 (2011), p. 613-622.
- Bolweg 1979
M.F.H.J. Bolweg, *Het Nederlands Burgerlijk Wetboek, deel 3, Algemeen deel van het verbintenssrecht*, Arnhem: Gouda Quint 1979.
- Van Boom 1993
W.H. van Boom, 'Toekomstigheid van vorderingen (I) en (II, slot)', *WPNR* 6108 (1993), p. 699-703, *WPNR* 6109 (1993), p. 721-724.
- Boonekamp 2006
R.J.B. Boonekamp, 'Stelplicht en bewijslastverdeling', *Tijdschrift voor Civiele Rechtspleging* 1 (2006), p. 15, 16.
- Bork 2011
R. Bork, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuchs*, Tübingen: Mohr Siebeck 2011.
- Van den Brande 2005
J. van den Brande, 'De vrijheid om onderhandelingen af te breken', *O&F*, 2005-69, p. 7-12.
- Brahn 1974
O.K. Brahn, *Problemen van zakenrechtelijke aard rondom een stereo-geluidsinstallatie (oratie Groningen)*, Arnhem: Gouda Quint 1974.
- Brahn 1981a
O.K. Brahn, 'Boekbespreking' (bespreking van: J.H. Nieuwenhuis, *Uit de ban van hier en nu. Ontwikkelingen op het gebied van de overdracht van roerende zaken, bevattende tevens enige beschouwingen omtrent de status van overgangsvormen in het privaatrecht*, Deventer: Kluwer 1980), *WPNR* 5589 (1981), p. 890-893.
- Brahn 1981b
O.K. Brahn, 'Voorwaardelijke zekerheidseigendomsrechten en zekerheidseigendom zonder schuldenaar', *NJB* 1981/13, p. 337-341.
- Brahn 1984
O.K. Brahn, 'Toelevering van voorwerpen onder eigendomsvoorbehoud bij industriële fabricage volgens huidig en komend recht' (Afscheidsrede Groningen), Deventer: Kluwer 1984.
- Brahn 1988
O.K. Brahn, *Fiduciaire overdracht, stille verpanding en eigendomsvoorbehoud naar huidig en komend recht. Studiepockets privaatrecht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1988.
- Brahn & Reehuis 1997
O.K. Brahn & W.H.M. Reehuis, *Monografieën Nieuw BW, Overdracht, deel B6a*, Deventer: Kluwer 1997.
- Van Brakel 1935a
S. van Brakel, *Leerboek van het Nederlandsche verbintenissenrecht*, 2e en 3e deel, Zwolle: N.V. Uitgevers-Maatschappij W.E.J. Tjeenk Willink 1935.
- Van Brakel 1935b
S. van Brakel, 'De terugwerkende kracht van de vervulling der opschortende voorwaarde', *W.* 12901 (1935), p. 1-2.

- Van Brakel 1935c
S. van Brakel, 'Art. 1301 B.W. en de zakelijke werking der ontbindende voorwaarde', W. 12902 (1935), p. 1-2.
- Breedveld-de Voogd 2007
C.G. Breedveld-de Voogd, *Vorm, vrijheid en gebondenheid bij de koop van een woning* (diss. Leiden), Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2007.
- Breedveld-de Voogd & Huijgen 2007
C.G. Breedveld-de Voogd, W.G. Huijgen, 'Uitleg van een akte van levering bij de overdracht van onroerende zaken', *WPNR* 6709 (2007), p. 398-407.
- Bregstein 1938
M.H. Bregstein, 'De ontwikkeling van de algemeene contractenleer in het B.W. van 1838 tot heden', in: P. Scholten, E.M. Meijers (red.), *Gedenkboek Burgerlijk Wetboek 1838-1938*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1938, p. 437-469.
- Brehm & Berger 2006
W. Brehm, Ch. Berger, *Sachenrecht*, Tübingen: Mohr Siebeck 2006.
- Brehm & Berger 2014
W. Brehm, Ch. Berger, *Sachenrecht*, Tübingen: Mohr Siebeck 2014.
- Van den Brink 2000
V. van den Brink, 'Tijd en goede zeden in het burgerlijk recht', in: I. Brand e.a. (red.), *Tijd en onzekerheid*, BW-krant jaarboek 16, Deventer: Gouda Quint 2000.
- Van den Brink 2002
V. van den Brink, *De rechtshandeling in strijd met de goede zeden* (diss. Amsterdam UvA), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2002.
- Broekveldt 2004
L.P. Broekveldt, 'Koop registergoed, "Vormerkung" en beslag (I) en (II, slot)', *WPNR* 6600 (2004), p. 930-937, *WPNR* 6601 (2004), p. 959-967.
- Brox 1996
H. Brox, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuchs*, Köln, Berlin, Bonn, München: Carl Heymanns Verlag 1996.
- De Bruijn 1945
A.R. de Bruijn, 'Voorwaardelijke regelingen bij huwelijksvoorwaarden', *WPNR* 3905, 3906 (1944-1945), p. 235-239, 243-247.
- De Bruijn 1948
A.R. de Bruijn, 'Boekbeschouwing, (bespreking van P.W. Kamphuisen, Mr C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch burgerlijk recht, Verbintenissenrecht, deel 3, derde stuk, Bijzondere overeenkomsten, aflevering I, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1945), *Rechtsgeleerd Magazijn THEMIS* 1948, p. 355-365.
- Brunner 1992
C.J.H. Brunner, 'Afstand van recht en dubbelzinnig gedrag', in: De Groot e.a., Te Pas. Opstellen aangeboden aan prof. mr. P.A. Stein, Deventer: Kluwer 1992.
- Brunner & De Jong 2004
C.J.H. Brunner & G.T. de Jong, *Verbintenissenrecht algemeen*, Deventer: Kluwer 2004.
- BSK OR I-[auteur] 2011
H. Honsell e.a., *Basler Kommentar. Obligationenrecht I Art. 1-529 OR*, Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag 2011.

Van Buchem-Spapens 1982

A.M.J. van Buchem-Spapens, *Monografieën Nieuw BW, Pluraliteit van schuldenaren en hoofdelijke verbondenheid, pluraliteit van schuldeisers en alternatieve en voorwaardelijke verbintenissen*, dl. 31 B-Serie, Deventer: Kluwer 1982.

Van Buchem-Spapens 1986

A.M.J. van Buchem-Spapens, *Faillissement en surséance van betaling naar huidig en komend recht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1986.

Bucher 1988

E. Bucher, *Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil*, Zürich: Schulthess 1988.

Burgerhart & Schols 2003

W. Burgerhart & F.W.J.M. Schols, 'De schenking en gift in het nieuwe jaar', *WPNR* 6519 (2003) p. 113-122.

Castrop 2003

P.J.A. Castrop, 'De (goederenrechtelijke) praktijk van de boortunnel', *Bouwrecht* 2003/4, p. 299-308.

Chao-Duivis 1988

M.A.B. Chao-Duivis, 'Het gevolg van het weglaten in de transportakte van bijkomstige bedingen (art. 3.4.2.4)', *WPNR* 5866 (1988), p. 172, 173.

Cleveringa 1919

R.P. Cleveringa, *De zakelijke werking der ontbindende voorwaarde* (diss. Leiden), Leiden: A. Vilders 1919.

De Coninck 2007

J. de Coninck, *De voorwaarde in het contractenrecht* (diss. Leuven), Brugge: die Keure 2007.

Dammingh 2002

J. Dammingh, 'Het gebruik van een financieringsclausule bij de koop en verkoop van een woning (I)', *WPNR* 6510 (2002), p. 779-784.

Diephuis 1885

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt*, tweede deel, Groningen: J.B. Wolters 1885.

Diephuis 1886

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt*, tiende deel, Groningen: J.B. Wolters 1886.

Diephuis 1888

G. Diephuis, *Het Nederlandsch burgerlijk regt*, elfde deel, Groningen: J.B. Wolters 1888.

Van Dijk 1940

V.J.A. van Dijk, *Geschiedenis, aard en werking van het eigendomsvoorbehoud* (diss. Utrecht), Utrecht: (uitgever onbekend) 1940.

Dijk 2005

E. Dijk, 'Het civiele bloed kruipt waar het fiscale niet gaan kan', *Vastgoedrecht* 3 (2005), p. 83. 84.

Dirix 1998

E. Dirix, 'Eigendomsvoorbehoud in België en Frankrijk', in: M.H. Claringbould e.a., *Van Beheering*, Deventer: Gouda Quint 1998.

Van Drunen 2013a

M.M.G.B. van Drunen, 'Faillissement bij levering onder opschortende voorwaarde', *WPNR* 6959 (2013), p. 52-55.

Van Drunen 2013b

M.M.G.B. van Drunen, 'Naschrift', *WPNR* 6972 (2013), p. 321-322.

Den Dulk 1979

J.L. den Dulk, *De zakelijke overeenkomst* (diss. Groningen), Alphen aan den Rijn: H.D. Tjeenk Willink 1979.

Van Dunné 1971

J.M. van Dunné, *Normatieve uitleg van rechtshandelingen; een onderzoek naar de grondslagen van het geldende verbintenissenrecht* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1971.

Von Dürckheim 2006

C. von Dürckheim, *Definitionen BGB*, München: Verlag C.N. Dürckheim 2006.

Egert 1974

H. Egert, *Die Rechtsbedingung im System des bürgerlichen Rechts*, Berlin: J. Schweitzer Verlag 1974.

Eggens 1929

J. Eggens, 'Het recht van bezit kan niet als zoodanig overgedragen worden', *WPNR* 3095 (1929) p. 229-232, *WPNR* 3096 (1929), p. 241-245.

Van Engelen 2003

Th.C.J.A. van Engelen, *Onverkoopbare vermogensrechten*, serie *Onderneming en Recht deel 26*, Deventer: Kluwer 2003.

Enneccerus/Nipperdey 1955

H.C. Nipperdey, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts. Zweiter Halbband: Entstehung, Untergang und Veränderung der Rechte. Ansprüche und Einreden. Ausübung und Sicherung der Rechte*, Tübingen: J.C.B. Mohr 1955.

Erman/[auteur] 2000

H.P. Westermann (red.), *Erman Bürgerliches Gesetzbuch*, Münster: Aschendorff Rechtsverlag, Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt 2000.

Erman/[auteur] 2014

H.P. Westermann (red.), *Erman Bürgerliches Gesetzbuch*, Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt 2014.

Van Erp 1990

J.H.M. van Erp, *Contract als rechtsbetrekking* (diss. Tilburg), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1990.

Everts 1883

H.H. Everts, *De ontbindende voorwaarde* (diss. Utrecht), Deventer: Jac. van der Meer 1883.

Faber & Van Hees 1994

N.E.D. Faber, J.J. van Hees, 'Niet-accessoiriteit zekerheidseigendom; betaling door een derde; overdracht van zekerheidseigendom. Art. 3:84 lid 3, 3:92 BW. HR

- 18 februari 1994, NJ 1994, 462, nt. WMK (Koninklijke Nijverdal Ten Cate/Wilderink q.q.)', *NTBR* 1994-8, p. 191-197.
- Faber 1995
N.E.D. Faber, 'Enige beschouwingen over het ontstaan van regresvorderingen', *NTBR* 1995-2, p. 35-40.
- Faber 1997
N.E.D. Faber, 'Levering van toekomstige goederen en overdracht onder opschortende voorwaarde', in: S.C.J.J. Kortmann e.a. (red.), *Onderneming en 5 jaar nieuw Burgerlijk Recht, Serie Onderneming en Recht deel 7*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997.
- Faber 2000
N.E.D. Faber, 'Beschikken in het heden met het oog op de toekomst. Dogmatiek of gebakken lucht?', in: I. Brand e.a. (red.), *Tijd en onzekerheid*, BW-krant jaarboek 16, Deventer: Gouda Quint 2000.
- Faber 2005
N.E.D. Faber, *Verrekening* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2005.
- Faber, Jansen & Vermunt 2007
N.E.D. Faber, C.J.H. Jansen & N.S.G.J. Vermunt (red.), *Fiduciaire verhoudingen*, Deventer: Kluwer 2007.
- Fesevur 1989
J.E. Fesevur, 'Rechtsvraag inzake art. 3.4.2.3b (3:88)', *Kwartaalbericht Nieuw BW* 1989-4, p. 117, 118.
- Fesevur 1997
J.E. Fesevur, 'Het algemene deel van het goederenrecht, een goede zaak?', in: *Vijf jaar nieuw vermogensrecht. Bundeling van artikelen eerder verschenen in NTBR 1997*, Deventer: Kluwer 1998.
- Fesevur 2005
J.E. Fesevur, *Goederenrechtelijke colleges*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2005.
- Fikentscher & Heinemann 2006
W. Fikentscher, A. Heinemann, *Schuldrecht*, Berlin: De Gruyter Recht 2006.
- Fikkers 1992
H.A.G. Fikkers, *Recht van reclame, serie Recht en praktijk*, Deventer: Kluwer 1992.
- Florijn 1995
E.O.H.P. Florijn, *Ontstaan en ontwikkeling van het nieuwe Burgerlijk Wetboek* (diss. Maastricht), Maastricht: Universitaire Pers Maastricht 1995.
- Flume 1992
W. Flume, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, Zweiter Band. Das Rechtsgeschäft*, Berlin/Heidelberg: Springer-Verlag 1992.
- Forkel 1962
H. Forkel, *Grundfragen der Lehre vom privatrechtlichen Anwartschaftsrecht*, Berlin: Duncker & Humblot 1962.
- Fruytier 2007
P.A. Fruytier, 'De kat van Schrödinger en de executie van de voorwaardelijke ontbindingsvergoeding', *AA* 56 (2007), p. 190-199.
- Füller 2008
J.Th. Füller, 'The German Property Law and its Principles – Some Lessons for a European Property Law', in: *Rules for the Transfer of Movables. A Candidate for*

- European Harmonisation or National Reforms?*, Schriften zur Europäischen Rechtswissenschaft/ European Legal Studies/ Etudes juridiques européennes. Band 6, München: Sellier european law publishers 2008.
- Van Gaalen 2001
M.S. van Gaalen, *Vruchtgebruik* (diss. Amsterdam UvA), uitgever onbekend 2001.
- Gauch, Schluep, Emmenegger 2008
S. Emmenegger, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Band II*, Zürich, Basel, Genf: Schulthess Juristische Medien 2008.
- Gauch, Schluep, Emmenegger 2014
S. Emmenegger, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Band II*, Zürich, Basel, Genf: Schulthess Juristische Medien 2014.
- Gauch, Schluep, Schmid 2008
J. Schmid, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil, Band I*, Zürich, Basel, Genf: Schulthess Juristische Medien AG 2008.
- Van Goudoever 1903
M.L. van Goudoever, 'De duur van het eigendomsrecht', *WPNR* 1741 (1903), p. 225-227; *WPNR* 1742 (1903), p. 233-235.
- Gräler 1994
J.G. Gräler, 'Kettingbeding en schuldovername', *JBN* 1994-84, p. 6, 7.
- Gräler 2014
J.G. Gräler, *Monografieën BW, Mandeligheid en erfdiensbaarheden, deel B27*, Deventer: Kluwer 2014.
- Van der Grinten 1981
W.C.L. van der Grinten, 'Het voorwaardelijk karakter van de eigendomsoverdracht tot zekerheid', *AA* 30 (1981), p. 83-86.
- De Groot e.a. 1983
H. de Groot e.a., 'Overzicht der Nederlandse Rechtspraak', *WPNR* 5642 (1983) p. 143-146.
- Guhl 1944
Th. Guhl, *Das Schweizerisches Obligationenrecht mit Einschluß des Handels-, Wechsel- und Versicherungsrechtes*, Zürich: Polygraphischer Verlag A.-G. Zürich.
- Guhl/Koller 2000
A. Koller, A.K. Schnyder, J. Nicolas Druey, *Das Schweizerisches Obligationenrecht mit Einschluß des Handels- und Wertpapierrechts*, Zürich: Schulthess 2000.
- Guntz e.a. 2007
D. Guntz e.a., *Rechtswörterbuch*, München: Verlag C.H. Beck 2007.
- Gutmans 1995
A. Gutmans, *Die Regel der <<Erfüllungs- bzw. Nichterfüllungsfiktion>> im Recht der Bedingung (Art. 156 OR)* (diss. Basel), Basel, Frankfurt am Main: Helbing & Lichtenhahn 1995.
- Haasjes 2005
A.J. Haasjes, 'Het rechtskarakter van automatische incasso en stornering', *V&O* 2005-1, p. 2-5.

- Haentjens 2004
M. Haentjens, 'Privaatrechtelijke aspecten van giraal effectenverkeer', *WPNR* 6582 (2004), p. 472-481.
- Haentjens & Meijer 2011
M. Haentjens & J.W. Meijer, 'Contracteren onder voorwaarden', *Tijdschrift voor de ondernemingsrechtpraktijk* 2011-2, p. 63-71.
- Hamaker 1970
G. Hamaker, *Onverschuldigde betaling* (diss. Amsterdam UvA), Deventer: Kluwer 1970.
- Hammerstein 1977
A. Hammerstein, *Eigenlijke en oneigenlijke zaaksvervanging* (diss. Nijmegen), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1977.
- Hammerstein & Vranken 2003
A. Hammerstein & J.B.M. Vranken, *Monografieën Nieuw BW, Beëindiging en wijzigen van overeenkomsten. Een horizontale vergelijking*, deel A10, Deventer: Kluwer 2003.
- Hartkamp 1977
A.S. Hartkamp, *Compendium van het vermogensrecht volgens het nieuwe burgerlijk wetboek*, Deventer: Kluwer 1977.
- Hartkamp 1991
A.S. Hartkamp, 'Terugwerkende kracht', *WPNR* 6030 (1991), p. 868-873.
- Hartkamp 2003
A.S. Hartkamp, 'Boekaankondiging. A.H. Scheltema, De goederenrechtelijke werking van de ontbindende voorwaarde, diss. Leiden 2003, 462 p.', *WPNR* 6556 (2003), p. 893.
- Hartlief 1994
T. Hartlief, *Ontbinding. Over ongedaanmaking, bevrijding en rechterlijke bevoegdheden bij ontbinding wegens wanprestatie* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 1994.
- Van Hees 1997
J.J. van Hees, *Leasing* (diss. Nijmegen), Deventer: Tjeenk Willink 1997.
- Van der Heijden & Meijer 1996
C.M. van der Heijden en S.Y.Th. Meijer, 'Verrekening en rekening-courant', in: B. Wessels (red.), *Verrekening*, *Recht en praktijk* 9, Deventer: Kluwer 1996.
- Henke 1959
H.E. Henke, *Bedingte Übertragungen im Rechtsverkehr und Rechtsstreit, Prozessrechtliche Abhandlungen Heft 24*, Berlin, Keulen: Carl Heymanns Verlag KG 1959.
- Herberger/[auteur] 2009
M. Herberger e.a., *juris Praxiskommentar BGB, Band 3, Sachenrecht*, Saarbrücken: juris 2009.
- Heyman & Bartels 2012
H.W. Heyman, S.E. Bartels, *Vastgoedtransacties, Koop*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012.
- Heuff 1975
W. Heuff, 'Rechtsvragenrubriek', *WPNR* 5300 (1975), p. 195, 196.
- Heuff 1982
W. Heuff, 'Rechtsvragenrubriek', *WPNR* 5597 (1982), p. 130, 131.

- Hijma & Olthof 1982
Jac. Hijma en M.M. Olthof, 'Terugwerkende kracht, causaal stelsel en zakelijke werking in het Nieuw burgerlijk Wetboek', *WPNR* 5605 (1982), p. 257-260.
- Hijma & Olthof 2014
Jac. Hijma, M.M. Olthof, *Compendium van het Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 2014.
- Hijma 1988
Jac. Hijma, *Nietigheid en vernietigbaarheid van rechtshandelingen* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1988.
- Hijma 1998
Jac. Hijma, *Hoe nietig is nietig? Beschouwingen omtrent het nietigheidsbegrip in het contractenrecht*, Antwerpen: Kluwer rechtswetenschappen België/E. Story-Scientia 1998.
- Hijma e.a. 2013
Jac. Hijma, C.C. van Dam, W.A.M. Schendel & W.L. Valk, *Rechtshandeling en overeenkomst, Studiereeks burgerlijk recht deel 3*, Deventer: Kluwer 2013.
- Hijma (T & C Vermogensrecht) 2013
Jac. Hijma in: J.H. Nieuwenhuis e.a. (red.), *Vermogensrecht Tekst & Commentaar*, Deventer: Kluwer, p. 59-61.
- HKK/[auteur] 2003
M. Schmoeckel (red.), *Historisch-kritischer Kommentar zum BGB, Band I Allgemeiner Teil §§ 1-240*, Tübingen: Mohr Siebeck 2003.
- Hk-BGB/[auteur] 2014
R. Schulze (red), *Bürgerliches Gesetzbuch, Handkommentar*, Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft 2014.
- Hockx 2003
J.W.A. Hockx, *Koop en leverig van vastgoed*, Den Haag: SDU Uitgevers 2003.
- Hoetink 1955
H.R. Hoetink, 'Het vermogensrecht in het algemeen (titel 1-6)', in: A.R. de Bruijn e.a., *Ars Notariatus VI, Ter eerste kennismaking*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon N.V. 1955.
- Hofmann 1933
L.C. Hofmann, *Het Nederlandsch zakenrecht*, Groningen, Den Haag, Batavia: J.B. Wolters' Uitgevers-Maatschappij N.V. 1933.
- Hofmann 1936
L.C. Hofmann, 'Art. 1501 B.W.', *WPNR* 3463 (1936), p. 241-243.
- Hofmann 1937
L.C. Hofmann, *Het Nederlandsch verbintenissenrecht, Eerste deel, De algemeene leer der verbintenissen*, Groningen, Batavia: J.B. Wolters' Uitgevers-Maatschappij N.V. 1937.
- Hofmann 1944
L.C. Hofmann, *Het Nederlandsch zakenrecht*, Groningen, Batavia: J.B. Wolters' Uitgevers-Maatschappij N.V. 1944.
- Hofmann/Drion/Wiersma 1959
H. Drion, K. Wiersma, Dr. L.C. Hofmann, *Het Nederlands verbintenissenrecht, De algemene leer der verbintenissen, Tweede gedeelte (artt. 1388-1492 B.W.)*, Groningen: J.B. Wolters 1959.

Hofmann/Van Opstall 1976

S.N. van Opstall, Dr. L.C. Hofmann, *Het Nederlands verbintenissenrecht, De algemene leer van de verbintenissen, Eerste gedeelte (artt. 1269-1387 B.W.), Eerste stuk (artt. 1269-1301 en 1304-1348 B.W.)*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink B.V. 1976.

Hofmann/Abas 1977

P. Abas, Dr. L.C. Hofmann, *Het Nederlands verbintenissenrecht, De algemene leer van de verbintenissen, Deel 1 (artt. 1269-1387 B.W.) Tweede gedeelte (artt. 1302-1303 en 1349-1387 B.W.)*, Groningen: H.D. Tjeenk Willink B.V. 1977.

Holtman 1991

R.J. Holtman, 'Verlenging' van de drie maandentermijn (overdrachtsbelasting)', *WPNR* 6011 (1991), p. 455-458.

Holtman 1996

R.J. Holtman, 'Verlenging van de zes-maandentermijn (overdrachtsbelasting)', *WPNR* 6240 (1996), p. 738-740.

Hondius 1992

E.H. Hondius, 'Het bestendig gebruikelijk beding... weg ermee', in: E.H. Hondius e.a. (red.), *Quod Licet. Kleijn-bundel*, Deventer: Kluwer 1992, p. 127-133.

Honsell 2010

H. Honsell, *Schweizerisches Obligationenrecht. Besonderer Teil*, Bern: Stämpfli Verlag 2010.

Honsell 2008

H. Honsell e.a., *Kurzkommentar Obligationenrecht Art. 1-529*, Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag 2008.

Hoofdbesturen 1963

Hoofdbestuur van de Broederschap der Notarissen in Nederland, Hoofdbestuur van de Broederschap der Candidaat-Notarissen, 'Berichten en mededelingen', *WPNR* 4790 (1963), p. 504-508.

Van Hooijdonk & Tjittes 2008

M. van Hooijdonk, R.J.P.L. Tjittes, 'Precontractuele aansprakelijkheid bij onderhandelen met een voorbehoud', *Contracteren* 3 (2008), p. 52-59.

Houwer & Bruggink 2009

F. Houwer, H.R. Bruggink, 'De herroepelijke schenking, civiel- en fiscaalrechtelijk nader bezien', *WFR* 2009-177-2, p. 177-190.

Houwing & Wiarda 1940

Ph. A.N. Houwing, J. Wiarda, *Overdracht van toekomstige rechten, Preadvies voor de Broederschap van Candidaat-Notarissen in Nederland en zijne Koloniën*, 1940.

Houwing 1949

Ph. A.N. Houwing, 'Verboden overeenkomsten', *WPNR* 4067, 4068, 4069 (1949), p. 1-5, 17-20, 29-33.

Hoytema van Konijnenburg 2008

S.E. Hoytema van Konijnenburg, 'De subject to board approval-bepaling nader beschouwd', *V&O*, 2008-1, p. 7-10.

Hübner 1996

H. Hübner, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuches*, Berlin, New York: Walter de Gruyter 1996.

- Huguenin e.a. 2008
C. Huguenin e.a., *Obligationenrecht. Allgemeiner Teil*, Zürich: Schulthess Juristische Medien 2008.
- Huijgen 1992
W.G. Huijgen, 'De rechtsgevolgen van het niet vermelden van een voorwaarde of titel in de transportakte', *WPNR* 6037 (1992), p. 131-135.
- Huijgen 1999
W.G. Huijgen, *Koop en verkoop van onroerende zaken. Studiepockets privaatrecht, deel 58*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1999.
- Huizink 1995
J.B. Huizink, 'Ontbindende voorwaarden en aandelenoverdracht', *WPNR* 6189 (1995), p. 501-502.
- Hütte & Helbron 2006
F. Hütte, M. Helbron, *Sachenrecht I. Mobiliarsachenrecht*, Grasberg bei Bremen: Verlag Dr. Rolf Schmidt 2006.
- Hütte & Hütte 2010
F. Hütte, M. Hütte, *Schuldrecht. Allgemeiner Teil*, Grasberg bei Bremen: Verlag Dr. Rolf Schmidt 2010.
- Idsinga 2007
N. Idsinga, 'Een aantal aspecten van voorwaardelijke verkrijgingen in de Successiewet 1956', *FBN* 2007-47, p. 3-7.
- Jansen 2009
R. Jansen, *Beschikkingsonbevoegdheid* (diss. Antwerpen), Antwerpen; Oxford: Intersentia 2009.
- Janssen 2005
J.F.M. Janssen, 'Revival van de zekerheidsoverdracht', *WPNR* 6610 (2005), p. 133-143.
- Janssen 2006
J.F.M. Janssen, 'De levering bij voorbaat van toekomstige goederen', *WPNR* 6685 (2006), p. 745-755.
- Janssen 2008
J.F.M. Janssen, 'Boekbespreking. R.M. Wibier, Alternatieven voor zekerheid op bankrekeningen', *WPNR* 6759 (2008), p. 483-489.
- Jauernig/[auteur] 2009
O. Jauernig e.a., *Jauernig Bürgerliches Gesetzbuch Kommentar*, München: Verlag C.H. Beck 2009.
- Jauernig/[auteur] 2014
O. Jauernig e.a., *Jauernig Bürgerliches Gesetzbuch Kommentar mit Allgemeinem Gleichbehandlungsgesetz (Auszug)*, München: Verlag C.H. Beck 2014.
- Johannsen e.a. 1982
K.H. Johannsen e.a., *Das Bürgerliche Gesetzbuch mit besonderer Berücksichtigung der Rechtsprechung des Reichsgerichts und des Bundesgerichtshofes, Band I §§ 1-240*, Berlin: Walter de Gruyter 1982.

- De Jong 1988
G.T. de Jong, *Registers, risico en goede trouw* (diss. Groningen), Arnhem: Gouda Quint 1988.
- De Jong 2006
Th.F. de Jong, *De structuur van het goederenrecht* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 2006.
- De Jong, Krans & Wissink 2014
G.T. de Jong, H.B. Krans, M.H. Wissink, *Verbintenissenrecht algemeen*, Deventer: Kluwer 2014.
- Jongbloed 2011
A.W. Jongbloed, *Executierecht. Studiereeks burgerlijk procesrecht*, Deventer: Kluwer 2011.
- Jörs e.a./Honsell e.a. 1987
H. Honsell e.a., *Römisches Recht*, Berlin/Heidelberg: Springer-Verlag 1987.
- Kalma 1940
Jac. Kalma, *Privaatrecht, A. Algemeene inleiding, B. Burgerlijk recht*, Amsterdam: Brinkman & Zoon 1940.
- Kallwass 2011
W. Kallwass, *Privatrecht. Bürgerliches Recht, Handelsrecht, Gesellschaftsrecht, Zivilprozessrecht, Insolvenzrecht*, München: Verlag Franz Vahlen 2011.
- Kamphuisen 1955
P.W. Kamphuisen, 'Godsdienst en vermogensrecht', *WPNR* 4409 (1955), p. 345-348, 4410 (1955), p. 357-359.
- Kaser 1955
M. Kaser, *Das römische Privatrecht. Erster Abschnitt. Das altrömische, das vorklassische und klassische Recht.*, München: C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung 1955.
- Keller & Schöbi 1985
M. Keller, Ch. Schöbi, *Gemeinsame Rechtsinstitute für Schuldverhältnisse aus Vertrag, unerlaubter Handlung und ungerechtfertigter Bereicherung Band IV*, Basel; Frankfurt am Main: Helbing Lichtenhahn Verlag 1985.
- Keller & Schöbi 1988
M. Keller, Ch. Schöbi, *Allgemeine Lehren des Vertragsrechts Band I*, Basel; Frankfurt am Main: Helbing Lichtenhahn Verlag 1988.
- Kersten 2013
T.B.M. Kersten, 'Stelplicht en bewijslast bij ontbindende en opschortende voorwaarden', *Tijdschrift overeenkomst in de rechtspraktijk* 4 (2013), p. 28-32.
- Keukens & Wibier 2011
W.M.T. Keukens, R.M. Wibier, 'Overdracht onder voorwaarde van faillissement: voorwaardelijke wetenschap van benadeling!', *WPNR* 6884 (2011), p. 379-382.
- Kindl 2008
J. Kindl, 'Eigentumsvorbehalt und Anwartschaftsrecht', *Zeitschrift für das Juristische Studium* 5 (2008), p. 477-487.
- Klaassen-Eggens/Luijten 1994
E.A.A. Luijten, *Huwelijksgoederen- en erfrecht, eerste gedeelte, Huwelijksgoederenrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1994.

- Klaassen-Eggers/Luijten & Meijer 2005
E.A.A. Luijten, *Huwelijksgoederen- en erfrecht, eerste gedeelte, Huwelijksgoederenrecht*, Deventer: Kluwer 2005.
- Kleijn 1988
W.M. Kleijn, 'Ontwikkelingen van de zekerheidsrechten buiten en in het faillissement van de debiteur', in: M.S. Bijleveld, P. Neleman, W.J.G. Oosterveen (red.), *Recht vooruit. Opstellen verzameld ter gelegenheid van 150 jaar BW*, Deventer: Kluwer 1988, p. 97-109.
- Kleijn e.a. 1992
W.M. Kleijn e.a. (red.), *Overzicht vermogensrecht naar huidig BW*, Arnhem: Gouda Quint 1992.
- Kleijn & Huijgen 1992
W.M. Kleijn, W.G. Huijgen, 'Een oud probleem in een nieuw kleed?' en 'Overdracht aan een BV in oprichting', *JBN* 1992-124, p. 5-7.
- Kleijn 1993
W.M. Kleijn, 'Waarom een ontbindende voorwaarde op afroep veelal is te verkiezen boven een opschortende voorwaarde op afroep', *JBN* 1993-72, p. 3, 4.
- Kleijn 1995
W.M. Kleijn, 'De verschillende gevolgen van aantasting van een levering uit het verleden', *JBN* 1995/55, p. 9, 10.
- Kleijn 1996
W.M. Kleijn, 'Een geclausuleerde uitsluitingsclausule mogelijk?', *JBN* 1996-87, p. 2.
- Kleijn 2005
W.M. Kleijn, 'Een onverwachte versterker van de optiehouder bij een registergoed', *WPNR* 6635 (2005), p. 725-727.
- Köbler 2007
G. Köbler, *Juristisches wörterbuch*, München: Verlag Vahlen 2007.
- Koops 2009
E. Koops, 'Het ontstaansmoment van borgenregres. Naar aanleiding van HR 6 juni 2008, RvdW 2008, 594 (Satisfactorie)', *NTBR* 2009-3, p. 116-124.
- Koops 2011
E. Koops, 'Het gat in de kaas: voorwaardelijke en toekomstige vorderingen in het licht van ING/Nederend q.q.', *MvV* 2011-2, p. 51-55.
- Kooy & Melgers 2004
N.L. van der Kooy, M.B.D. Melgers, 'Wie de ketting terecht overdraagt, heeft geen bouwplicht meer', *JBN* 2004-26, p. 13-15.
- Kortmann 1989
S.C.J.J. Kortmann, 'Staal Bankiers/Mr. Ambags q.q.', *AA* 38 (1989), p. 56-61.
- Kortmann 1992
S.C.J.J. Kortmann, 'Eigendom onder voorwaarde', in: E.H. Hondius e.a. (red.), *Quod Licet. Kleijn-bundel*, Deventer: Kluwer 1992, p. 199-211.
- Kortmann 1994
S.C.J.J. Kortmann, 'Koninklijke Nijverdal ten Cate/Mr. Wilderink q.q.', *AA* 43 (1994), p. 745-751.

- Koller 2009
A. Koller, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil*, Bern: Stämpfli Verlag AG Bern 2009.
- Körner & Rodewald 1999
J. Körner, J. Rodewald, 'Bedingungen, Befristungen, Rücktritts- und Kündigungsrechte in Verschmelzungs- und Spaltungsverträgen', *BB* 1999-17, p. 853-857.
- Köster 1979
H.K. Köster, 'Poging tot een nadere analyse van enkele zogenaamd eenzijdige rechtshandelingen', in: P. Abas (red.), *Non sine causa*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1979, p. 205-212.
- Kraan 1989
C.A. Kraan, 'De voorwaardelijke – of alternatieve – ouderlijke boedelverdeling', *WPNR* 5923 (1989), p. 427-429.
- Land 1902
N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek*, Derde deel Boek II, Titel 11-20, Haarlem: De Erven F. Bohn 1902.
- Land/De Savornin Lohman 1907
N.K.F. Land, bewerkt door W.H. de Savornin Lohman, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek*, Vierde deel Boek III, Titel 1-4, Haarlem: De Erven F. Bohn 1907.
- Land/Star Busmann 1909
N.K.F. Land, bewerkt door C.W. Star Busmann, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek*, Eerste deel – Eerste stuk. Boek I, Titel I-VIII, Afd. I, Haarlem: De Erven F. Bohn 1909.
- Lewin 2008
G.C.C. Lewin, 'Rechtspraak', *NJB* 2008/40, p. 2534-2535.
- Losecaat Vermeer 1925
P.A.J. Losecaat Vermeer, "'Vrijblijvend" in aanbod en overeenkomst. (Slot). II, De overeenkomst met het beding "vrijblijvend"', *WPNR* 2896 (1925), p. 465-469.
- Loth 2009
M.A. Loth, *Monografieën BW, Dwingend en aanvullend recht*, deel A19, Deventer: Kluwer 2009.
- Louwman & Kleijn 1998
W. Louwman & W.M. Kleijn, 'De wenselijkheid van inschrijving van waardeeloosheid', *JBN* 1998-10, p. 4-6.
- Luijten 1990
E.A.A. Luijten, 'Het bewogen leven van Doornroosje; de eigen aard van de ouderlijke boedelverdeling (II, slot)', *WPNR* 5986 (1990), p. 850-852.
- Van Maanen 1998
G.E. van Maanen, 'Varkens met verlengd eigendomsvoorbehoud', *WPNR* 6309 (1998), p. 237-238.
- Maasland 2007
J.L.D.J. Maasland, 'De herroepelijke schenking en de (ontbonden) gemeenschap van goederen', *Tijdschrift Erfrecht*, 2007-1, p. 7-10.

Marotzke 1977

W. Marotzke, *Das Anwartschaftsrecht ein Beispiel sinnvoller Rechtsfortbildung?* (diss. Bielefeld), Berlin: Duncker & Humblot 1977.

Marres 1981

P.G.J.M. Marres, 'Artikel 1167 is geen uiterste wilsbeschikking en een voorwaardelijke ouderlijke boedelverdeling is nietig', *WPNR* 5584 (1981), p. 796- 805.

Marres 1993

P.G.J.M. Marres, 'De voorwaardelijke ouderlijke boedelverdeling', *WPNR* 6095 (1993), p. 455, 456.

Medicus 2010

D. Medicus, *Allgemeiner Teil des BGB*, Heidelberg: C.F. Müller Verlag 2010.

Medicus 2012

D. Medicus, *Schuldrecht I. Allgemeiner Teil*, München: Verlag C.H. Beck 2012.

Meijer 2008

S.Y.Th. Meijer, 'De redelijkheid en billijkheid en de ontbindende voorwaarde. HR 24 oktober 2008, BE 9997, C07/083HR', *MvV* 2008-12, p. 297-300.

Meijers 1910

E.M. Meijers, 'Tijdschriftenoverzicht', *WPNR* 2104 (1910), p. 204-206.

Meijers 1916

E.M. Meijers, 'Aanvulling en uitlegging van overeenkomsten door een der partijen', *WPNR* 2420 (1916), p. 237-240, *WPNR* 2421 (1916). p. 253-256, *WPNR* 2422 (1916), p. 261-263.

Meijers 1917a

E.M. Meijers, 'Levering en rechtstitel (Slot)', *WPNR* 2456 (1917), p. 21-23.

Meijers 1917b

E.M. Meijers, noot bij 'HR 10 november 1916', *WPNR* 2476 (1918), p. 276-278.

Meijers 1933a

E.M. Meijers, Naar aanleiding van het 6e stuk van Suyling-Dubois, Inleiding tot het Burgerlijk Recht (Slot)', *WPNR* 3338 (1933), p. 531-536.

Meijers 1933b

E.M. Meijers, 'Rechtsvragen (I)', *WPNR* 3291 (1933), p. 86, 87.

Meijers 1948

E.M. Meijers, *Algemene leer van het Burgerlijk Recht, Deel I, De Algemene Begrippen van het Burgerlijk Recht*, Leiden: Universitaire Pers Leiden 1948.

Melis 1938

J.C.H. Melis, 'Boekbespreking' (bespreking van: L.C. Hofmann, *Het Nederlandsch Verbintenissenrecht, Tweede Deel: De Bijzondere Overeenkomsten*, Groningen: J.B. Wolters' Uitgevers-Maatschappij 1936), *WPNR* 3593 (1938) p. 513-515.

Melis 1944

J.C.H. Melis, 'Schenken ter zake des huwelijks', *WPNR* 3877 (1944) p. 79-80.

Mellema-Kranenburg 2004

T.J. Mellema-Kranenburg, 'De herroepelijke schenking, het wondermiddel van het nieuwe schenkingsrecht?', *Nieuw Erfrecht* 3 (2004), p. 39-42.

Merz 1984

H. Merz, *Schweizerisches Privatrecht. Sechster band. Obligationenrecht. Allgemeiner Teil, erster Teilband*. Basel/Frankfurt am Main: Helbing & Lichtenhahn 1984.

- Metzger 2005
P. Metzger, *Schweizerisches juristisches Wörterbuch*, Basel: Helbing & Lichtenhahn Verlag 2005.
- Mezas 1985
B.M. Mezas, *Eigendomsvoorbehoud naar huidig en komend Nederlands recht* (diss. Nijmegen), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1985.
- Van Mierlo & Wammes 1989
A.I.M. van Mierlo, H. Wammes, 'Gedeeltelijk prijsgeven van een eigendomsvoorbehoud en de artt. 3.2.20, 3.5.4 en 3.4.2.7b NBW. Enige kanttekeningen bij HR 28 april 1989, RvdW 1989, 124', *WPNR* 5942 (1989), p. 791-799.
- Van Mierlo 2002
A.I.M. van Mierlo, 'Gastels bedrijfspand', *AA* 51 (2002), p. 89-95.
- Mijnssen 1981
F.H.J. Mijnssen, 'Eigendom tot zekerheid, de bezem van de tovenaarsleerling. HR 3 oktober 1980, NJ 1981, 60.', *WPNR* 5577 (1981), p. 645-649.
- Mijnssen 1983a
F.H.J. Mijnssen, 'De levering van een roerende zaak', *WPNR* 5654 (1983), p. 345-351.
- Mijnssen 1983b
F.H.J. Mijnssen, 'Zakenrecht volgens het NBW. In het bijzonder goede trouw en derdenbescherming', *NJB* 1983/38, p. 1228-1233.
- Mijnssen 2003
F.H.J. Mijnssen, *Materieel beslagrecht. Studiepockets privaatrecht*, Deventer: Kluwer 2003.
- Mijnssen 2010
F.H.J. Mijnssen, *Monografieën Privaatrecht, De rekening-courantverhouding, deel 15*, Deventer: Kluwer 2010.
- Mijnssen & Schut 1982
F.H.J. Mijnssen & G.H.A. Schut, *Bezit en levering volgens het BW en het NBW*, Zwolle: Tjeenk Willink 1982.
- Mijnssen & Schut 1984
F.H.J. Mijnssen & G.H.A. Schut, *Bezit, levering en overdracht volgens BW en NBW*, Zwolle: Tjeenk Willink 1984.
- Mok 1997
M.R. Mok, *Pacta sunt servanda; ja toch?* Afscheidscollege Groningen: W.E.J. Tjeenk Willink 1997.
- Mollema 2007
A.F. Mollema, 'Erfstellingen en legaten onder tijdsbepaling of voorwaarde', *WPNR* 6698 (2007), p. 141-150.
- Van Mourik e.a. 2011
M.J.A. van Mourik e.a., *Handboek Erfrecht*, Deventer: Kluwer 2011.
- Mouthaan 2013
M.B.C. Mouthaan, 'Hoe komt een installatie voor warmte-/koudeopslag in de macht van de eigenaar van het gebouw waarop de warmte-/koudeopslag is aangesloten als de exploitant tevens opstaller van de warmte-/koudeopslag failliet gaat?', *WPNR* 6984 (2013), p. 607-612.

MüKo/[auteur] 2012

F.J. Säcker e.a., *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 1 Allgemeiner Teil §§ 1-240 ProstG AGG*, München: Verlag C.H. Beck 2012.

Muthers 2008

Ch. Muthers, *Der Rücktritt vom Vertrag* (diss. Keulen), Baden-Baden: Nomos 2008.

Nève 1998

P.L. Nève, *Eigendom in staat van ontbinding?*, Nijmegen: Katholieke Universiteit Nijmegen 1998.

Nève 2000

P.L. Nève, 'Eigendomsvoorbehoud', in: *Preadviezen uitgebracht voor de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking*, No. 60, Deventer: Kluwer 2000, p. 1-89.

Nieskens-Isphording 1989

B.W.M. Nieskens-Isphording, 'Vier beginselen van derdenbescherming', *Kwartalbericht Nieuw BW* 1989-3, p. 71-75.

Nieskens-Isphording 1992

B.W.M. Nieskens-Isphording, 'Artikel 3:24 en de reeds vervulde voorwaarde', *WPNR* 6062 (1992), p. 651, 652.

Nieskens-Isphording 1993

B.W.M. Nieskens-Isphording, 'Bij ontbindende voorwaarde geen artikel 3:88', *WPNR* 6101 (1993), p. 563-565.

Nieskens-Isphording 1997

B.W.M. Nieskens-Isphording, 'Na de 'Vormerkung' nu ook de 'Anwartschaftsrechte'?', in: B.W.M. Nieskens-Isphording, E.M. Hemmen, T.H.D. Struycken (red.), *Discussies omtrent beslag, verhaal en beschikkingsbevoegdheid*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1997, p. 105-114.

Nieskens-Isphording 1999

B.W.M. Nieskens-Isphording, *Overdracht/Übertragung. Eigendomsverkrijging naar Nederlands en Duits recht*, Ars Aequi Cahiers. Rechtsvergelijking en rechtsgeschiedenis deel 4, Nijmegen: Ars Aequi Libri 1999.

Nieskens-Isphording & Van der Putt-Lauwers 2002

B.W.M. Nieskens-Isphording & A.E.M. van der Putt-Lauwers, *Monografieën Nieuw BW, derdenbescherming, deel A22*, Deventer: Kluwer 2002.

Nieuwenhuis 1980

J.H. Nieuwenhuis, *Uit de ban van hier en nu* (oratie Tilburg), Deventer: Kluwer 1980.

Oertmann 1924

P. Oertmann, *Die Rechtsbedingung (conditio iuris). Untersuchungen zum bürgerlichen Recht und zur allgemeinen Rechtslehre*, Leipzig: oorspronkelijke uitgever onbekend 1924; herdrukt in: Aalen: Scientia Verlag 1968.

Olthof 1986

M.M. Olthof, 'Een verlaat vraagpunt(je)', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *NBW: vliegen zonder vleugels*, BW-krant jaarboek nr. 2, Leiden: Rijksuniversiteit Leiden 1986.

Olthof 1988

M.M. Olthof, 'Overdracht van toekomstige vorderingen', in: M.S. Bijleveld, P. Neleman, W.J.G. Oosterveen (red.), *Recht vooruit. Opstellen verzameld ter gelegenheid van 150 jaar BW*, Deventer: Kluwer 1988, p. 121-137

Olthof 1992

M.M. Olthof, 'De ongedaanmakingsverbintenissen', in: E.H. Hondius e.a. (red.), *Quod Licet. Kleijn-bundel*, Deventer: Kluwer 1992, p. 293-303.

Ontwerp Boek 6 1961

E.M. Meijers, voltooid door J. Drion, G. De Grooth en J. De Jong, Ontwerp voor een Nieuw Burgerlijk Wetboek, Tekst Derde gedeelte (Boek 6), 's-Gravenhage: Staatsdrukkerij- en uitgeverijbedrijf 1961.

Van Oostrom-Streep 2006

N.C. van Oostrom-Streep, *De kwalitatieve verplichting* (diss. Utrecht), Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2006.

Van Opstall 1963

S.N. van Opstall, 'Het ontwerp voor het zesde boek van het nieuwe Burgerlijk Wetboek', *WPNR* 4756 (1963), p. 85-89.

Opzoomer 1876

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijk Wetboek, verklaard, Vierde deel. Art. 784-1268*, Amsterdam: J.H. Gebhard & Comp. 1876.

Opzoomer 1879a

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijk Wetboek, verklaard, Vijfde deel. Art. 1269-1348*, Amsterdam: J.H. Gebhard & Comp. 1879.

Opzoomer 1879b

C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijk Wetboek, verklaard, Zesde deel. Art. 1349-1416*, Amsterdam: J.H. Gebhard & Comp. 1879.

Oser 1929

H. Oser, *Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch. V. Band: Das Obligationenrecht. Erster Halbband: Art 1-183*, Zürich: Schultheß & Co 1929.

Van Ossenbruggen

F.D.E. van Ossenbruggen, *Eenige opmerkingen over het begrip der voorwaarde* (diss. Leiden), Leiden: Eduard IJdo .

Out 2003

J. Out, 'Bestaande en (nog) niet bestaande vorderingen', in: J.H.A. Lokin e.a. (red.), *Groninger Opmerkingen en Mededelingen XIX (2002)*, Groningen: Chimaira 2003.

Van Oven 1916

J.C. van Oven, 'Wanprestatie als ontbindende voorwaarde bij wederkerige overeenkomsten.' *Bespreking proefschrift van Gerbert Scholten*, *WPNR* 2447 (1916), p. 555-558.

Van Oven 1918

J.C. van Oven, 'De ontbindende voorwaarde', *WPNR* 2516 (1918), p. 133-136, *WPNR* 2517 (1918), p. 145-148, *WPNR* 2518 (1918), p. 157-159, *WPNR* 2519 (1918), p. 165-166.

Van Oven 1919

J.C. van Oven, 'Boekbeoordeling' (bespreking van: R.P. Cleveringa, *De zakelijke werking der ontbindende voorwaarde*, Leiden: A. Vilders 1919), *WPNR* 2590 (1919), p. 303-305.

Van Oven 1924

J.C. van Oven, *Praeadvies over Causa en Levering*, 's-Gravenhage: F.J. Belinfante.

Palandt/[auteur] 2014

P. Bassenge e.a., *Palandt Bürgerliches Gesetzbuch*, München: Verlag C.H. Beck 2014.

Pawlowski 1998

H.-M. Pawlowski, *Allgemeiner Teil des BGB. Grundlehren des bürgerlichen Rechts*, Heidelberg: C.F. Müller Verlag 1998.

Peletier 1996

M.E.M.G. Peletier, 'Vereisten van verrekening', in: B. Wessels (red.), *Verrekening, Recht en praktijk* 9, Deventer: Kluwer 1996.

Perrick 1992

S. Perrick, 'De voorwaardelijke ouderlijke boedelverdeling onder het erfrecht ad interim', *WPNR* 6068 (1992), p. 789-791.

Peter 1994

H. Peter, *Das bedingte Geschäft. Seine Pendenz im römischen und im schweizerischen Privatrecht* (Habilitationsschrift Bern), Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag AG 1994.

Peter 2007

J.A.J. Peter, *Levering van roerende zaken* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2007.

Petit 1920

C.J.J.M. Petit, *Overeenkomsten in strijd met de goede zeden* (diss. Leiden), Leiden: Eduard IJdo 1920.

PG Boek 3

C.J. van Zeben, J.W. du Pon, M.M. Olthof, *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Boek 3. Vermogensrecht in het algemeen*, Deventer: Kluwer 1981.

PG Boek 3 (Inv. Boek 3, 5 en 6)

C.J. van Zeben, J.W. du Pon (red), *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Invoering Boeken 3, 5 en 6. Boek 3. Vermogensrecht in het algemeen*, Deventer: Kluwer 1990.

PG Boek 4

C.J. van Zeben (red), *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Vaststellingswet Boek 4. Erfrecht*, Deventer: Kluwer 2002.

PG Boek 4 (Inv. Boek 4)

C.J. van Zeben (red), *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Invoeringswet Boek 4. Erfrecht*, Deventer: Kluwer 2003.

PG Boek 5

C.J. van Zeben, J.W. du Pon, M.M. Olthof, *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Boek 5. Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer 1981.

PG Boek 6

C.J. van Zeben, J.W. du Pon, M.M. Olthof, *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Boek 6. Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1981.

PG Boek 6 (Inv. Boek 3, 5 en 6)

C.J. van Zeben, J.W. du Pon (red), *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Invoering Boeken 3, 5 en 6. Boek 6. Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1990.

- PG Boek 7 (Inv. 3, 5 en 6)
C.J. van Zebe (red.), W.H.M. Reehuis, E.E. Slob, *Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek. Invoering Boeken 3, 5 en 6. Boek 7. Bijzondere overeenkomsten Titels 1, 7, 9 en 14*, Deventer: Kluwer 1991.
- Piron 1993
C.G.J. Piron, 'Terugwerkende kracht toekennen en uitsluiten: ja of nee', *WPNR* 6098 (1993), p. 503-505.
- Pitlo 1964
A. Pitlo, *Het verbintenissenrecht naar het Nederlands Burgerlijk Wetboek*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1964.
- Pitlo 1965
A. Pitlo, *Het zakenrecht naar het Nederlands Burgerlijk Wetboek*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1965.
- Pitlo/Cahen 2002
J.L.P. Cahen, *Het Nederlands burgerlijk recht. Deel 4. Algemeen deel van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 2002.
- Pitlo/Gerver 1978
P.H.M. Gerver, *Het systeem van het Nederlandse privaatrecht*, Arnhem: Goud Quint 1978.
- Pitlo/Reehuis e.a. 2006
W.H.M. Reehuis e.a., *Het Nederlands burgerlijk recht. Deel 3. Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2006.
- Pitlo/Reehuis e.a. 2012
W.H.M. Reehuis e.a., *Het Nederlands burgerlijk recht. Deel 3. Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2012.
- Plemp 1990
S.J. Plemp, 'Reactie op de Rechtsvraag inzake art. 3.4.2.3b (3:88), Kwartaalbericht Nieuw BW 1989/4 (J.E. Fesevur)', *Kwartaalbericht Nieuw BW* 1990-2, p. 42.
- Pleysier 2010
A.J.H. Pleysier, 'Het betalen van een financiële vergoeding kan geen voorwaarde vormen voor de toestemming tot vervreemding van een erfpachtsrecht', *JBN* 2010-51, p. 13-14.
- Polderman 1918
J.J. Polderman, bespreking van: A.C.G. van Proosdij, *De zakelijke werking der ontbindende voorwaarde naar ons Burgerlijk Wetboek* (diss. VU Amsterdam), Amsterdam: Wed. G. van Soest 1917, W. 10211 (1918), p. 3-4.
- Potjewijd 1998
G.H. Potjewijd, *Beschikkingsbevoegdheid, bekrachtiging en convalescentie. Een romanistische studie* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1998.
- Van Proosdij 1917
A.C.G. van Proosdij, *De zakelijke werking der ontbindende voorwaarde naar ons Burgerlijk Wetboek* (diss. VU Amsterdam), Amsterdam: Wed. G. van Soest 1917.
- PWW/[auteur] 2014
H. Prütting, G. Wegen, G. Weinreich (red.), *BGB Kommentar*, Neuwied: Luchterhand 2014.

- Radke 2001
W.W. Radke, *Bedingungsrecht und Typenzwang* (diss. Marburg), Berlijn: Duncker & Humblot 2001.
- Raiser 1961
L. Raiser, *Dingliche Anwartschaften*, Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck) 1961.
- Rank-Berenschot 1992a
E.H. Rank-Berenschot, 'Problemen van samenloop bij de bescherming van verkrijgers van registergoederen', in: E.H. Hondius e.a. (red.), *Quod Licet. Kleijn-bundel*, Deventer: Kluwer 1992, p. 325-340.
- Rank-Berenschot 1992b
E.B. Rank-Berenschot, *Over de scheidslijn tussen goederen- en verbintenissenrecht* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1992.
- Rank-Berenschot 1998
E.B. Rank-Berenschot, 'Overdracht en toebehoren onder tijdsbepaling. (Achtergrond en betekenis van art. 3:85 BW)', in: M.H. Claringbould e.a., *Van Beheering*, Deventer: Gouda Quint 1998.
- Rank-Berenschot 2012
E.B. Rank-Berenschot, *Monografieën BW, Bezit*, deel B7, Deventer: Kluwer 2012.
- Reehuis 1998
W.H.M. Reehuis, *Monografieën Nieuw BW, Eigendomsvoorbehoud*, deel B6c, Deventer: Kluwer 1998.
- Reehuis 2004
W.H.M. Reehuis, *Monografieën BW, Levering*, deel B6b, Deventer: Kluwer 2004.
- Reehuis 2010
W.H.M. Reehuis, *Monografieën BW, Overdracht*, deel B6a, Deventer: Kluwer 2010.
- Reehuis 2013
W.H.M. Reehuis, *Monografieën BW, Eigendomsvoorbehoud*, deel B6c, Deventer: Kluwer 2013.
- Reinhartz 1988
B.E. Reinhartz, 'Bestendig gebruikelijk beding', in: A.G. Castermans e.a. (red.), *Oud en nieuw*, BW-krant jaarboek 4, Leiden: Rijksuniversiteit Leiden 1988.
- Reinhartz 2002
B.E. Reinhartz, 'Maken onder tijdsbepaling en onder voorwaarde, in het bijzonder het fidei-commis', *Nieuw Erfrecht*, 2002-1, p. 4-7.
- Reinhartz 2004
B.E. Reinhartz, 'Kan de erflater de ontbindende voorwaarde bij de testamentaire last ook weglaten?', *Nieuw Erfrecht*, 2004-1, p. 15-16.
- Reinicke & Tiedtke 2004
D. Reinicke & K. Tiedtke, *Kaufrecht*, München: Luchterhand 2004.
- Rey 2007
H. Rey, *Die Grundlagen des Sachenrechts und das Eigentum. Grundriss des schweizerischen Sachenrechts, Band I*, Bern: Stämpfli Verlag AG Bern 2007.
- Rinnewitz 1989
J. Rinnewitz, *Zur dogmatischen Struktur des Anwartschaftsrechts aus dem Eigentumsvorbehalt* (diss. Göttingen), uitgever onbekend 1989.

Rodenburg 1984

R. Rodenburg, 'Afdelingen 3.1.2 en 3.4.2 Overdracht van registergoederen', in: M.P.J.G. Göbbels & H.J. de Kluiver (red.), *NBW geschetst. Goederenrecht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 1984, p. 6-23.

Rodrigues Lopes 2012

D.L. Rodrigues Lopes, *Eigendom en beperkte rechten*, Recht en Praktijk Vastgoedrecht VG5, Deventer: Kluwer 2012.

Van Rijssen 2006

G. van Rijssen, *Contractsoverneming* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 2006.

Van Rijssen 2008

G. van Rijssen, 'Contractsoverneming en ontbinding', *WPNR* 6762 (2008), p. 565-573.

Ruygvoorn 2009

M.R. Ruygvoorn, *Afgebroken onderhandelingen en het gebruik van voorbehouden* (diss. Utrecht), Deventer: Kluwer 2009.

Ruygvoorn 2010

M.R. Ruygvoorn, 'Contracteren onder voorbehoud: het blijft lastig!', *MvV* 2010/6, p. 168-172.

Salomons 1993

A.F. Salomons, 'Enkele opmerkingen over het rechtskarakter van het reclamerecht', *WPNR* 6114 (1993), p. 863-865.

Van Schaick 1990

A.C. van Schaick, 'De strekking der overeenkomst', *WPNR* 5971 (1990), p. 503-507.

Van Schaick 2003

A.C. van Schaick, *Monografieën Nieuw BW, Rechtsgevolgen en functies van bezit en houderschap*, deel A14, Deventer: Kluwer 2003.

Van Schaick 2008

A.C. van Schaick, 'Kroniek van het zakenrecht (2001-2008) deel II', *NTBR* 2008-7, p. 287-297.

Schellhammer 2013

K. Schellhammer, *Sachenrecht nach Anspruchsgrundlagen*, Heidelberg: C.F. Müller Verlagsgruppe Hüthig Jehle Rehm 2013.

Schellhammer 2014

K. Schellhammer, *Schuldrecht nach Anspruchsgrundlagen*, Heidelberg: C.F. Müller Verlagsgruppe Hüthig Jehle Rehm 2014.

Scheltema 1997

M.W. Scheltema, *Onverschuldigde betaling* (diss. Leiden), plaats uitgever onbekend: Kluwer 1997.

Scheltema 2003

A.H. Scheltema, *De goederenrechtelijke werking van de ontbindende voorwaarde* (diss. Leiden), Den Haag: Kluwer 2003.

Scheltema 2004

A.H. Scheltema, 'De goederenrechtelijke werking van de ontbindende voorwaarde, (bespreking proefschrift)', *Ars Aequi* 53 (2004) 9, p. 671-677.

Scheltema 2013

A.H. Scheltema, 'Eigendomsvoorbehoud, overdracht en verpanding van eigendom onder opschortende voorwaarden', *MvV* 2013-6, p. 155-164.

Schiemann 1973

G. Schieman, *Pendenz und Rückwirkung* (diss. Hamburg), Köln, Wien: Böhlau Verlag 1973.

Schießer 1998

O. Schießer, *Bedingte und betagte Ansprüche nach altem und neuem Insolvenzrecht* (diss. München), München: Akademischer Verlag München 1998.

Schlechtriem/Schmidt-Kessel 2005

P. Schlechtriem, M. Schmidt-Kessel, *Schuldrecht Allgemeiner Teil*, Tübingen: Mohr Siebeck 2005.

Schmid, Hürlimann-Kaup 2012

J. Schmid, B. Hürlimann-Kaup, *Sachenrecht*, Zürich, Basel, Genf: Schulthess Juristische Medien 2012.

Schmidt 1969

G. Schmidt, *Die betagte und die befristete Forderung. Ein kritischer Beitrag zur Lehre von der Fälligkeit und vom Anwartschaftsrecht* (diss. Freiburg im Breisgau), uitgever onbekend 1969.

Schols 2011

F.W.J.M. Schols, *Monografieën BW, Schenking en gift, deel B82*, Deventer: Kluwer 2011.

Schoordijk 1963

H.C.F. Schoordijk, 'De zakelijke werking van de eigendomsvoorbehoudclausule en de ontbinding ex art. 1302 B.W. bij koopcontracten van roerende lichamelijke zaken', *WPNR* 4782, 4783 (1963), p. 401-403, p. 413-417.

Schoordijk 1971

H.C.F. Schoordijk, 'De eigendomsvoorbehoudsclausule en het gewijzigd ontwerp van wet (Boek 3 Nieuw B.W.)', *WPNR* 5148 (1971), p. 457-463 (*eerste gedeelte*).

Schoordijk 1979

H.C.F. Schoordijk, *Het algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht naar het Nieuw Burgerlijk Wetboek*, Deventer: Kluwer 1979.

Schoordijk 1986

H.C.F. Schoordijk, *Vermogensrecht in het algemeen naar Boek 3 van het nieuwe B.W. (titel 1 t/m 5, titel 11)*, Deventer: Kluwer 1986.

Schoordijk/Schoordijk 2009

H.C.F. Schoordijk en F.C.E. Schoordijk, 'Ongerief rond de hersteleis van art. 19 lid 1 WBR', *WPNR* 6813 (2009), p. 774-783.

Schoordijk 2010

F.C.E. Schoordijk, 'Naschrift', *WPNR* 6839 (2010), p. 307-309.

Schrage 2008

E.J.H. Schrage, 'An pacta paenitenda necnon servanda sint', *VRA* 2008/1, p. 47-94.

Schrage 2009

E.J.H. Schrage, *Monografieën BW, Verbintenissen uit andere bron dan onrechtmatige daad of overeenkomst, deel B53*, Deventer: Kluwer 2009.

Schut 1973

G.H.A. Schut, 'Boekbespreking' (bespreking van: J.M. van Dunné, *Normatieve uitleg van rechtshandelingen; een onderzoek naar de grondslagen van het geldende verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1971), *WPNR* 5204 (1973), p. 65-67.

Schut 1976

G.H.A. Schut, *Bezit geldt als volkomen titel*, Zwolle: Tjeenk Willink 1976.

Schut 1977

G.H.A. Schut, *Rechtshandeling overeenkomst en verbintenis*, Zwolle: Tjeenk Willink 1977.

Schwenzer 2012

I. Schwenzer, *Schweizerisches Obligationenrecht. Allgemeiner Teil*, Bern: Stämpfli Verlag AG Bern 2012.

Siemers 1932

W. Siemers, *Die Eigentumsübertragung unter einer aufschiebenden Bedingung, mit besonderer Berücksichtigung des Verkaufes unter Eigentumsvorbehalt* (diss. Marburg), Marburg: K. Euker 1932.

Smeehuijzen 2004

J.L. Smeehuijzen, 'Het aanvangsmoment van bevrijdende verjaringstermijnen', in: E.M. Hoogervorst e.a. (red.), *Termijnen*, BW-krant jaarboek 20, Deventer: Kluwer 2004.

Smits 2003

J.M. Smits, *Monografieën Nieuw BW, Bronnen van verbintenissen*, deel A2, Deventer: Kluwer 2003.

Snijders 1980

W. Snijders, 'Botsende rechten op levering van éénzelfde goed', in: H.A.J. Baanders (red.), *Recht door zee. Liber amicorum H. Schadee*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.

Snijders 1997

W. Snijders, 'Nog een duit in de zak van de trust', in: *Onderneming en 5 jaar nieuw Burgerlijk Recht*, Serie Onderneming en Recht dl. 7, Deventer: Kluwer 1997.

Snijders 1999

W. Snijders, 'Wilsrechten, in het algemeen en in het nieuwe erfrecht', *WPNR* 6365 (1999), p. 558-565, *WPNR* 6366 (1999), p. 583-589, *WPNR* 6367 (1999), p. 601-608.

Snijders 2006

H.J. Snijders, 'Verpanding van onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken', *NTBR* 2006-6, p. 223-228.

Snijders & Rank-Berenschot 2012

H.J. Snijders & E.B. Rank-Berenschot, *Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2012.

Van Soest 1929

A.J. van Soest, 'Overzicht der jongste rechterlijke en administratieve beslissingen inzake notariaat en fiscaalrecht', *WPNR* 3093 (1929), p. 207, 208.

Sonneveldt & Vegter 2006

F. Sonneveldt, J.B. Vegter, 'De gift over de hand, civielrechtelijk en in het licht van de Successiewet 1956 gezien (I) en (II)', *WPNR* 6679, 6680 (2006), p. 629-635, 647-651.

Spath 2010

J.B. Spath, *Zaaksvervanging* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2010.

Sponer 1965

W. Sponer, *Das Anwartschaftsrecht und seine Pfändung*, Bielefeld: Verlag Ernst und Werner Gieseking 1965.

Staehelin 1993

D. Staehelin, *Bedingte Verfügungen*, Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag Zürich 1993.

Staudinger/[auteur] 2010

N. Habermann (red.), *J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 1 Allgemeiner Teil §§ 139-163 (Allgemeiner Teil 4b)*, Berlin: Sellier – de Gruyter 2010.

Staudinger/Eckpfeiler 2014

R.M. Beckmann e.a., *J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen. Eckpfeiler des Zivilrechts*, Berlin: Sellier – de Gruyter 2014.

Steckermeier 1993

M. Steckermeier, *Der Eingriff in die rechtsgeschäftlichen Grundlagen der Anwartschaft aus Vorbehaltsübergabe zu Lasten des Zweiterwerbers* (diss. Regensburg), Berlin: Duncker & Humblot 1993.

Stein 2004

P.A. Stein, *Zekerheidsrechten Hypotheek*, Recht en Praktijk 7a, Deventer: Kluwer 2004.

Steneker 2005

A. Steneker, *Kwaliteitsrekening en afgescheiden vermogen* (diss. Nijmegen), Serie Onderneming en Recht dl. 31, Deventer: Kluwer 2005.

Steneker 2008

A. Steneker, 'Overdracht onder voorbehoud van pandrecht', *WPNR* 6766 (2008), p. 644-655.

Steneker 2012

A. Steneker, *Monografieën BW, Pandrecht, deel B12a*, Deventer: Kluwer 2012.

Stiefel 1918

G. Stiefel, *Über den Begriff der Bedingung im schweizerischen Zivilrecht* (diss. Zürich), Aarau: H.R. Sauerländer & Co 1918.

Stollenwerck 2007

A.H.N. Stollenwerck, 'Een Over het graf heen: fidei-commissaire making of tweetrapsmaking', *ftV* 2007- 24, p. 4-14.

Van Straaten 1990

J.C. van Straaten, 'Rechtszekerheid bij overdracht van onroerend goed', in: E.H. Hondius, C.C. van Dam (red.), *Het nieuw BW in perspectief*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1990, p. 17-51.

Van Straaten 1992

J.C. van Straaten, *Kadaster, openbare registers en derdenbescherming*, Deventer: Kluwer 1992.

Van Straaten 1993

J.C. van Straaten, 'Bescherming van verkrijgers tegen reeds vervulde ontbindende voorwaarden en het huurbeding in de vorm van een kwalitatieve verplichting', *WPNR* 6091 (1993), p. 319.

Van Straaten 2003

J.C. van Straaten, 'Reactie naar aanleiding van de bijdrage van mw. mr. B.W.M. Nieskens-Ispording, rubriek Vermogensrecht Aktueel, WPNR (1992) 6062 en het artikel van mw. mr. A.C. Wibbens-de Jong, rubriek met medewerking van de Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap, WPNR (1992) 6061 en 6062', WPNR 6091 (2003), p. 319.

Van Straaten 2006

J.C. van Straaten, *Wegwijs in de Overdrachtsbelasting*, Amersfoort: SDU 2006.

Van Straaten 2008

J.C. van Straaten, 'Overgang van contractuele rechtsverhoudingen, A-B-C-situaties', JBN 2008-63.

Struik 1983

H. Struik, 'Vooruitlopen op tekortkoming bij niet-opeisbare verbintenissen volgens het NBW', AA 32 (1983), p. 699-705.

Struycken 2007

T.H.D. Struycken, *De numerus clausus in het goederenrecht* (diss. Nijmegen), Serie Onderneming en Recht dl. 37, Deventer: Kluwer 2007.

Suijling 1934

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht*, tweede stuk, eerste gedeelte, Haarlem: De Erven F. Bohn 1934.

Suijling 1936

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht*, tweede stuk, tweede gedeelte, Haarlem: De Erven F. Bohn 1936.

Suijling 1940

J.Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht*, 5e stuk, Zakenrecht, Haarlem: De Erven F. Bohn 1940.

Van Swaaij 2000

J.H.M. van Swaaij, *Beschikken en rechtsovergang. De temporele dimensie van de overdracht: levering van toekomstige goederen, levering onder eigendomsvoorbehoud en levering onder voorbehoud van eigendomsherkrijging* (diss. Groningen), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2000.

Tjong Tjin Tai 2008

T.F.E. Tjong Tjin Tai, 'Bewijs van de (inhoud van de) overeenkomst', NJB 14 (2008), p. 810-816.

Den Tonkelaar 1983

J.D.A. den Tonkelaar, *Opschortende en ontbindende voorwaarden volgens BW en NBW*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1983.

Den Tonkelaar 1994

J.D.A. den Tonkelaar, *Opschortende en ontbindende voorwaarden*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1994.

Tonner, Willingmann, Tamm 2010

K. Tonner, A. Willingmann, M. Tamm (red.), *Vertragsrecht Kommentar*, Köln: Luchterhand 2010.

Tuor e.a. 2009

Tuor e.a., *Das schweizerische Zivilgesetzbuch*, Zürich, Basel, Genf: Schulthess Juristische Medien 2009.

- Valk (T & C Vermogensrecht) 2013
W.L. Valk in: J.H. Nieuwenhuis e.a. (red.), *Vermogensrecht Tekst & Commentaar*, Deventer: Kluwer, p. 616-620.
- Veegens/Oppenheim 1917
J.D. Veegens, bewerkt door A.S. Oppenheim, *Schets van het Nederlandsch burgerlijk recht*, derde deel – Verbintenissen. Bewijs en verjaring, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zoon 1917.
- Veenhoven 1955
A. Veenhoven, *Eigendomsoverdracht tot zekerheid*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1955.
- Veerbeek 2007
J.H.J.E. Veerbeek, 'Pandrechten rond zaken bij handelstransacties', *Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht* 2007-2, p. 64-75.
- Vegter 2002
J.B. Vegter, 'Over de wettelijke vormgeving van het fideïcommis de residuo en in het bijzonder over het overeenkomstig van toepassing zijn van de vruchtgebruikbepalingen op dit fideïcommis', *WPNR* 6486 (2002), p. 317-322.
- Vegter 2008-I
J.B. Vegter, 'Het civielrechtelijk kader van de herroepelijke schenking', *WPNR* 6744 (2008), p. 167-172.
- Vegter 2008-II
J.B. Vegter, 'Making/schenking over de hand van het overschot en de vruchten van het vermaakte/geschonken vermogen', *WPNR* 6764 (2008), p. 607-612.
- Vegter 2010
J.B. Vegter, 'Over het eenheidsbeginsel in het huwelijksvermogensrecht en over flexibilisering van de uitsluitingsclausule', *WPNR* 6826 (2010), p. 30-34.
- Van Velten & Holleman 1983
A.A. van Velten, J. Holleman, 'Stagnatie en continuïteit in de bouw', *BR* 1983, p. 892-904.
- Van Velten 1997
A.A. van Velten, 'Rechtsvragenrubriek. Kan mandeligheid bij voorgaande akte?', *WPNR* 6256 (1997), p. 102-103.
- Van Velten 2001
A.A. van Velten, 'De clause van uitsluiting ontbinding en vernietiging bij een koopovereenkomst is geen gebruikelijk beding (meer)', *WPNR* 6458 (2001), p. 793-794.
- Van Velten 2012
A.A. van Velten, *Privaatrechtelijke aspecten van onroerend goed. Ars Notariatus* 120, Deventer: Kluwer 2012.
- Van de Ven 2007
K.M.L.L. van de Ven, 'Fiscale gevolgen van de schenking onder ontbindende voorwaarde en de ontbinding van de overeenkomst ingevolge dwaling', *FBN* 2007-74, p. 3-7.
- Verhagen & Rongen 2000
H.L.E. Verhagen, M.H.E. Rongen, *Cessie*, Preadviezen uitgebracht voor de Vereniging voor Burgerlijk Recht, Deventer: Kluwer 2000.

Verhoeven 2009

J.J. Verhoeven, 'Boekbeshouwingen. G. van Rijssen, Contractsoverneming', *Rechtsgeleerd Magazijn THEMIS* 2009/4, p. 176-181.

Vermeulen 1988

H.A.W. Vermeulen, 'Recente rechtspraak. Enige opmerkingen over het onderscheid tussen een voorwaardelijke en toekomstige vordering naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 25 maart 1988, RvdW 1988, 69 inzake Staal Bankiers NV – Ambags q.q.', *WPNR* 5894 (1988), p. 646-647.

Vermeulen 2005

R.M. Vermeulen, 'Ontbindende voorwaarde, herstel en overdrachtsbelasting', *Vastgoed Fiscaal & Civiel* 2005, p. 21-22.

Verstappen 1991

L.C.A. Verstappen, 'Enige beschouwingen over de juridische toepassingsmogelijkheden van de figuur van de mandeligheid naar NBW (I)', *WPNR* 6008 (1991), p. 400, 401.

Verstappen 1993

L.C.A. Verstappen, 'Financiering door de verkoper: hypotheek of voorwaardelijke levering?', *WPNR* 6083 (1993), p. 161, 162.

Verstappen 2000

L.C.A. Verstappen, 'Maken onder tijdsbepaling en voorwaarde naar nieuw erfrecht, in het bijzonder fidei-commissaire voorwaardelijke makingen', *WPNR* 6398, 6399 (2000), p. 259-263, 288-292.

Verstijlen 2007

F.M.J. Verstijlen, 'Het eigendomsvoorbehoud in nevelen', *WPNR* 6725 (2007), p. 824-829.

Veth 1911

H.G. Veth, 'Ontbindende voorwaarde of wanprestatie', *WPNR* 2150 (1911), p. 114-116.

Vieweg/[auteur] 2010

K. Vieweg, *BGB Band 1 Allgemeiner Teil*, Saarbrücken: Juris 2010.

Vieweg & Werner 2010

K. Vieweg, A. Werner, *Sachenrecht*, Köln: Carl Heymanns Verlag 2010.

Van Vijfeijken 2008

I.J.F.A. van Vijfeijken, 'De fiscale behandeling van de herroepelijke schenking', *WPNR* 6744 (2008), p. 173-186.

Van Vliet 2000

L.P.W. van Vliet, *Transfer of movables* (diss. Maastricht), Nijmegen: Ars Aequi Libri 2000.

Van Vliet 2008

L.P.W. van Vliet, 'Eigendom als zekerheidsmiddel: moet overwaarde verrekend worden?', *NTBR* 2008-8, p. 327-335.

Vos 1916

M.B. Vos, 'Het arrest van den Hoogen Raad van 24 maart 1916', met reactie E.M. Meijers, *WPNR* 2439 (1916), p. 459-460.

De Vries 2004

M.A. de Vries, 'Aanstelling en ontslag', *Arbeid Integraal* 2004-2, p. 27-30.

- De Vries Lentsch-Kostense 1988
C.L. de Vries Lentsch-Kostense, 'Ons publikatiestelsel betreffende onroerend goed; de openbare registers en het kadaster', in: R.M. Blaauw e.a., *Recht vooruit*, Deventer: Kluwer 1988, p. 175-198.
- Vriesendorp 1985
R.D. Vriesendorp, *Het eigendomsvoorbehoud, serie Recht en praktijk*, Deventer: Kluwer 1985.
- Vriesendorp 1994
R.D. Vriesendorp, 'Eigenodmsvoorbehoud en overgang van de verzekerde vordering. N.a.v. HR 18 februari 1994, RvdW 1994, 61 (Nijverdald/Mr Wilderink q.q.)', *WPNR* 6133 (1994), p. 293-294.
- De Waal-van Wessem 1983
I. de Waal-van Wessem, 'Cessie en stille verpanding van toekomstige vorderingen, mede naar aanleiding van HR 26-3-1982, R.v.d.W. 1982, 69', *WPNR* 5645 (1983), p. 177-183.
- Weber 2010
R. Weber, *Sachenrecht I. Bewegliche Sachen*, Baden-Baden: Nomos 2010.
- Weber 2013
R. Weber, *Sachenrecht I. Bewegliche Sachen*, Baden-Baden: Nomos 2013.
- Van Wechem & Drion 2009
E. van Wechem, C.E. Drion, 'Kroniek van het vermogensrecht', *NJB* 2009-14, p. 841-853.
- Weirich 2006
H.A. Weirich, *Grundstücksrecht*, München: Verlag C.H. Beck 2006.
- Wery 1930
J.L.L. Wery, 'Schenking onder ontbindende voorwaarde', *WPNR* 3142 (1930), p. 145-148, *WPNR* 3143 (1930), p. 161-163, *WPNR* 3144 (1930), p. 177-180.
- Wessels 1996a
B. Wessels, 'Kenmerken van de verrekeningsverklaring', *NbBW* 1996-9, p. 89-90.
- Wessels 1996b
B. Wessels (red.), *Verrekening*, Deventer: Kluwer 1996.
- Wessels 2012
B. Wessels, *Gevolgen van faillietverklaring (1), Serie Insolventierecht deel II*, Deventer: Kluwer 2012.
- Wessels 2013
B. Wessels, *Gevolgen van faillietverklaring (2), Serie Insolventierecht deel III*, Deventer: Kluwer 2013.
- Wessels & Verheij 2013
B. Wessels, A.J. Verheij (red.), *Bijzondere overeenkomsten, Studiereeks burgerlijk recht deel 6*, Deventer: Kluwer 2013.
- Westermann 1973
H. Westermann, *Sachenrecht*, Karlsruhe: Verlag C.F. Müller 1973.
- Wiarda 1937
J. Wiarda, *Cessie of overdracht van schuldvorderingen op naam naar Nederlandsch burgerlijk recht* (diss. UvA), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1937.

Wiarda 1943

J. Wiarda, 'Artt. 1296, 936 B.W. opzet, schuld, strijd met goede trouw; potestatieve voorwaarde. Artt. 1374, 1375 B.W. rechtsbeginsel van goede trouw en billijkheid buiten het gebied van de verbintenisscheppende overeenkomst; veronderstelling van goede trouw', *WPNR* 3852, 3853, 3854 (1943), p. 297-300, p. 303-305, p. 307-309.

Wibbens-de Jong 2006

A.C. Wibbens-de Jong, *Monografieën BW, Mandeligheid en erfdiensbaarheden, deel B27*, Deventer: Kluwer 2006.

Wibier 2009a

R.M. Wibier, 'Verbintenisrechtelijke alternatieven voor goederenrechtelijke zekerheidsrechten', in: *Zekerhedenrecht in ontwikkeling* (Preadvies voor het wetenschappelijk congres van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie op 9 oktober 2009), Den Haag: Sdu Uitgevers 2009, p. 187-230.

Wibier 2009b

R.M. Wibier, 'Het ontstaansmoment van borgenregres. Naar aanleiding van HR 6 juni 2008, RvdW 2008, 594 (Satisfactorie)', *NTBR* 2009-1, p. 21-29.

Wibier & Smid 2009

R.M. Wibier, C.H.M.A. Smid, 'Verpanding van onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken en faillissement – beschikken over voorwaardelijke eigendom: een fictie te ver!', *WPNR* 6811 (2009), p. 724-731.

Wibier 2013

R.M. Wibier, 'De geldigheid van vervalbedingen naar Nederlands recht, mede in het licht van HR 12 april 2013 (*De Bruyn q.q. en Disberg q.q./Laser Nederland*), *WPNR* 6985 (2013), p. 625-632.

Wieling 2006

H.J. Wieling, *Sachenrecht, Band 1, Sachen, Besitz und Rechte an beweglichen Sachen*, Berlin/Heidelberg: Springer-Verlag 2006.

Wiersma 1994

H.W. Wiersma, 'Derdenbescherming met mate; over de reikwijdte van art. 3:24 lid 1', *WPNR* 6136 (1994), p. 343-349.

Wilhelm 2010

J. Wilhelm, *Sachenrecht*, Berlijn: Walter de Gruyter 2010.

Wolf 1999

M. Wolf, *Bürgerliches Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen. Band 2, Allgemeiner Teil 2, §§104-240*, Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer 1999.

Wolf/Neuner 2012

M. Wolf, J. Neuner, *Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts*, München: Verlag C.H. Beck 2012.

Wolfert 2001

E.C.M. Wolfert, *Trust in het Nederlandse recht, J. Kusters-reeks – voor grensoverschrijdend privaatrecht deel III*, Groningen: Uitgeverij Hephaestus 2001.

Wolfert 2005

E.C.M. Wolfert, 'Art. 3:84 lid 3 en vruchtgebruik gelegateerd onder de ontbindende voorwaarde van faillissement van de legataris of het ten aanzien van hem van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling', *WPNR* 6624 (2005), p. 455-456.

WPNR 1876

Auteur onbekend, 'De invloed van met de wet strijdige voorwaarden, op het bestaan van de hoofdverbintenis, art. 1290 jo 1370 van het B.W.', *WPNR* 339, 340, 341, 342, 345, 346 (1876), p. 202, 211-212, 220, 226-227, 251-252, 258-259.

WPNR 1893

Auteur onbekend, 'Werking der ontbindende voorwaarde in de overeenkomst tegenover derden', *WPNR* 1250 (1893), p. 576, 577.

Van Zanten 2012

T.T. van Zanten, *De overeenkomst in het insolventierecht* (diss. Groningen), *Recht en Praktijk Insolventierecht InsR3*, Deventer: Kluwer 2012.

Zimmermann 1993

R. Zimmermann, "'Heard melodies are sweet, but those unheard are sweeter...'", *AcP* 1993, p. 121-173.

Zwalve, Verstappen & Huizink 2003

W.J. Zwalve, L.C.A. Verstappen & J.B. Huizink, *Bekrachtiging en aanverwante rechtsfiguren, Preadviezen*, Den Haag: SDU Uitgevers 2003.

Zwalve 2006

W.J. Zwalve, *Simplex et perpetuum. Beschouwingen over eigendom en tijd*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Zwalve 2008

W.J. Zwalve, 'De "numerus clausus". Beschouwingen naar aanleiding van een recent verschenen dissertatie', *MvV* 2008-9, p. 198-204.

Zwalve 2013

W.J. Zwalve, 'Bezit geldt als volkomen titel. Enige opmerkingen over gestolen zaken en de rechtsvordering van art. 3:86 lid 3 BW', *Rechtsgeleerd Magazijn THEMIS* 2013-3, p. 95-106.

Zwemmer 1997

J.W. Zwemmer, *Fiscaal- en civielrechtelijke aspecten van voorwaarde en tijdsbepaling*, Fiscale brochures, Deventer: Kluwer Fiscale en Financiële Uitgevers 1997.

Zwitser 1990

R. Zwitser, *NBW in 100 uur*, Arnhem: Gouda Quint 1990.

Zwitser 1993

R. Zwitser, 'De betekenis van Anwartschaftsrecht voor de rangorde van zakelijke rechten', *WPNR* 6099 (1993), p. 524-530.

Zwitser 2013

R. Zwitser, 'Weigering, met terugwerkende kracht en goederenrechtelijke werking', *WPNR* 6969 (2013), p. 249-258.

Jurisprudentieregister

De in dit onderzoek opgenomen jurisprudentie is in onderstaand overzicht onderverdeeld in de vier onderzochte stelsels. Een deel van deze rechtspraak wordt in dit onderzoek echter (tevens) vermeld bij andere stelsels dan waaronder deze onderstaand is gerangschikt.

Rechtspraak waarbij uitsluitend de eventueel toegevoegde noten deel van dit onderzoek vormen, is onderstaand niet weergegeven.

JURISPRUDENTIE NBW

Hof 's-Hertogenbosch 4 maart 2014, ECLI:GHSHE:2014:603 | 7.4.2.1
HR 31 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:213 | 9.2.4.4
HR 12 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY9087 | 5.2.4.1
Hof Amsterdam 2 april 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:979 | 8.2.3, 11.2.6.3
Hof Amsterdam 19 maart 2013, JOR 2013, 199, ECLI:NL:GHAMS:2013:CA1778
| 8.1.4, 8.2.1
Rb. Den Haag (vzr.) 6 maart 2013, RVR 2013, 76, ECLI:NL:RBDHA:2013:BZ7220
| 4.3
HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:BY2640 | 2.6.1, 5.4.2.3, 8.1.3
Rb. Den Haag 9 januari 2013, ECLI:NL:RBDHA:2013:BY9390 | 3.2.3.4
Hof 13 november 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BY6792 | 4.3
Hof Arnhem 30 oktober 2012, ECLI:NL:GHARN:2012:BY1304 | 3.1.4.2, 4.3, 8.1.3
Rb. 's-Gravenhage 12 september 2012, ECLI:NL:RBSGR:2012:BX7231 | 11.3.3.2
Hof 's-Hertogenbosch 28 augustus 2012, ECLI:NL:GHSHE:2012:BX6224 | 4.3
Hof Amsterdam 26 juni 2012, NJF 2012, 464 (geen ECLI bekend) | 4.3
Hof 's-Hertogenbosch 3 juni 2012, ECLI:NL:GHSHE:2012:BX0504 | 4.3, 8.1.4
HR 1 juni 2012, NJ 2012, 471, ECLI:NL:HR:2012:BV1748 | 3.1.3.1, 3.1.3.2, 7.1.2.3,
7.3.3.1, 7.4.2.1, 7.4.2.3
Hof Amsterdam 8 mei 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BX3778 | 7.4.2.1, 8.1.4
HR 6 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BU3784 | 4.1.4.3, 6.2.5.1, 6.2.5.4
Hof 's-Hertogenbosch 13 december 2011, ECLI:NL:GHSHE:2011:BU8387 | 4.3
HR 9 december 2011, NJ 2012, 5, ECLI:NL:HR:2011:BT6408 | 7.3.4.1, 7.4.2.1
Rb. Rotterdam 5 oktober 2011, RN 2012, 8, ECLI:NL:RBROT:2011:BT6847
| 3.1.3.1, 4.3
Rb. Haarlem 17 augustus 2011, ECLI:NL:RBHAA:2011:BU9343 | 2.4.3.1
HR 10 juni 2011, NJ 2011, 423, ECLI:NL:HR:2011:BP6163 | 5.1.2, 7.4.2.1
HR 22 april 2011, NJ 2011, 188, ECLI:NL:HR:2011:BP6597 | 3.2.3.1, 4.3
HR 3 december 2010, NJ 2010, 653, ECLI:NL:HR:2010:BN9463 | 4.1.4.3, 6.2.5.1,
6.2.5.2, 6.2.5.3, 6.2.5.4

Rb. Dordrecht 3 november 2010, ECLI:NL:RBDOR:2010:BO4062 | 7.4.2.1
Hof Leeuwarden 14 januari 2010, NJ 2010, 236 | 2.3.3, 5.1.2, 5.2.4.2, 5.3.2.3
Rb. Arnhem 16 december 2009, NJF 2010, 85 | 3.2.3.3
Hof Arnhem 15 september 2009, LJN: BJ 7921 | 7.4.2.1
Rb. 's-Hertogenbosch 12 augustus 2009, LJN: BJ5626 | 7.4.2.1
Hof Amsterdam 6 augustus 2009, LJN: BJ5188 | 4.3
Hof 's-Hertogenbosch 30 juni 2009, LJN: BJ2101 | 2.2.1
HR 17 april 2009, NJ 2009, 196 | 4.3
Rb. Rotterdam 25 maart 2009, LJN: BI2237 | 5.1.2
HR 20 maart 2009, RvdW 2009, 449 | 7.4.2.1, 8.1.4, 8.2.3
Rb. Zwolle 5 maart 2009, LJN: BI2400 | 4.3
Rb. Rotterdam 25 februari 2009, LJN: BH5649 | 7.4.2.1
Rb. Rotterdam 11 februari 2009, LJN: BH4673 | 4.3
Hof Arnhem (vzr.) 3 februari 2009, NJF 2009, 270 | 5.1.2
HR 5 december 2008, RN 2009, 13 | 2.4.4.2, 3.1.3.1, 3.3.2.1, 11.1.4, 11.2.2.2
Rb. Rotterdam 19 november 2008, LJN: BG5380 | 8.1.2
Rb. Arnhem 19 november 2008, LJN: BG5217 | 7.1.2.3
Rb. Arnhem 5 november 2008, LJN: BG4497 | 6.2.3.1, 6.2.3.2
HR 24 oktober 2008, NJ 2008, 558 | 2.6.1, 7.4.2.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.2.3
Rb. Almelo (vzr.) 4 september 2008, LJN: BE9879 | 5.1.2
Rb. Amsterdam 27 augustus 2008, LJN: BF3714 | 2.2.1
Rb. Leeuwarden (vzr.) 28 mei 2008, LJN: BD3234 | 4.1.3.1
Hof 's-Hertogenbosch 20 mei 2008, LJN: BF0367 | 8.1.4, 8.2.3
Rb. 's-Hertogenbosch (vzr.) 14 april 2008, LJN: BD0037 | 7.1.2.3, 7.3.3.1, 7.3.3.2
Rb. Amsterdam 12 maart 2008, LJN: BD5699 | 7.4.2.1, 8.1.4
HR 18 januari 2008, NJ 2008, 335 | 5.2.4.3
Hof 's-Hertogenbosch 6 november 2007, RN 2008, 13 | 2.4.3.1
Hof 's-Hertogenbosch 11 september 2007, Prg. 2008, 53 | 4.1.4.2
HR 10 augustus 2007, FED 2008, 18 | 11.1.4, 11.2.6.2, 11.2.6.3, 11.2.7
Hof 's-Hertogenbosch 24 april 2007, LJN: BA6253 | 8.1.3, 8.2.3
Hof 's-Hertogenbosch 10 april 2007, LJN: BA3254 | 8.2.3
HR 30 maart 2007, BNB 2007, 181 | 2.6.2.2, 3.1.3.1, 3.2.2.1, 3.2.3.4
Rb. Utrecht 21 maart 2007, JOR 2007, 278 | 8.1.2, 11.1.3
Hof Arnhem 20 maart 2007, NJF 2007, 377 | 3.1.4.3, 7.1.2.3, 7.4.2.1
Hof Arnhem 20 februari 2007, LJN: BA6109 | 2.4.3.1, 7.4.2.1
Hof 's-Gravenhage 22 december 2006, RAR 2007/51 | 5.3.2.1
Rb. Amsterdam 20 december 2006, LJN: AZ6128 | 7.4.2.1
Rb. Leeuwarden 17 oktober 2006, LJN: AZ0604 | 2.4.3.5, 7.3.3.1, 7.3.4.4
Rb. Dordrecht (vzr.) 10 augustus 2006, LJN: AY9345 | 11.4.3
Rb. Groningen (vzr.) 23 juni 2006, RN 2006, 76 | 7.3.3.1
Hof Arnhem 16 mei 2006, JOR 2006, 198 | 6.2.2.2
Rb. Breda 19 april 2006, NJF 2006, 273 | 2.4.3.1, 7.4.2.1
HR 31 maart 2006, NJ 2006, 233 | 4.3
Hof Amsterdam 30 maart 2006, JOR 2006, 142 | 11.3.3.2
Hof Arnhem 14 maart 2006, NJF 2006, 366 | 8.2.1, 11.1.4, 11.2.2.2
HR 3 februari 2006, LJN: AU6516 | 7.4.2.1
Hof 's-Hertogenbosch 10 januari 2006, LJN: AZ5120 | 8.1.2

Rb. Arnhem 15 december 2005, LJN: AS4056 | 8.1.4, 8.2.3
Hof Leeuwarden 26 oktober 2005, JOR 2006, 54 | 11.3.3.2
Rb. Almelo 21 oktober 2005, LJN: AU4757 | 3.2.3.1, 8.1.2
HR 7 oktober 2005, NJ 2006, 351 (Coppens/Van der Kolk) | 6.2.4
HR 9 september 2005, NJ 2005, 468 | 3.3.2.1, 4.3
Hof Leeuwarden 10 augustus 2005, LJN: AU0820 | 4.1.3.4, 4.3
Rb. Alkmaar 6 april 2005, BR 2008, 444 | 3.1.3.1
Hof Leeuwarden 23 maart 2005, NJF 2005, 219 | 4.1.3.4
HR 3 december 2004, NJ 2005, 200 | 7.3.3.1
HR 12 november 2004, NJ 2005, 500 | 2.3.3, 3.1.2.2, 5.1.2, 8.1.3, 8.2.3
HR 8 oktober 2004, NJ 2006, 478 | 4.3
Hof Amsterdam 26 augustus 2004, PRG 2005, 18 | 4.3
HR 9 juli 2004, NJ 2004, 618 | 3.1.4.3, 6.2.3.1, 11.2.8
Hof Amsterdam 2 april 2004, NTFR 2004/624 | 3.2.2.1, 3.2.3.1, 3.2.3.4
HR 20 februari 2004, NJ 2004, 254 | 7.4.2.2
HR 16 januari 2004, NJ 2004, 487 (Boerenplaatsje) | 2.6.2.3, 7.3.2
Rb. Arnhem (vzr.) 19 december 2003, LJN: AO2986 | 2.6.1, 8.2.2
Rb. Almelo (vzr.) 26 november 2003, NJ 2004, 202 | 4.1.4.2
HR 8 november 2002, NJ 2002, 623 | 5.3.2.1, 5.4.2.3
HR 12 juli 2002, FED 2002, 524 | 5.2.3.1
HR 3 mei 2002, NJ 2002, 393 | 2.4.4.1, 3.1.4.3, 6.1.3, 6.2.3.1
HR 19 april 2002, NJ 2002, 456 (Zürich/Lebosch) | 6.2.5.4
HR 1 februari 2002, JAR 2002, 45 | 5.3.2.1
HR 7 december 2001, NJ 2002, 494 (Probis/De Smedt) | 4.3
HR 13 juli 2001, NJ 2001, 506 | 2.3.3, 4.1.4.2, 5.1.4, 5.2.3.3, 7.1.2.3, 7.3.4.4, 10.3.4, 11.2.6.2, 11.2.6.3
HR 13 april 2001, NJ 2001, 326 | 11.1.3
HR 12 januari 2001, NJ 2002, 371 (Koren q.q./Tekstra q.q.) | 11.2.6.3
Hof Amsterdam 14 december 2000, PRG 2002, 5931 | 7.4.2.3
HR 8 december 2000, NJ 2001, 350 | 4.3
HR 30 juni 2000, NJ 2000, 675 | 7.4.2.1, 8.1.4
HR 26 mei 2000, NJ 2000, 442 | 5.3.2.1
HR 7 april 2000, NJ 2000, 602 | 3.1.3.1, 3.1.4.2, 3.2.2.1
HR 23 oktober 1998, NJ 1999, 114 | 8.1.2
HR 2 oktober 1998, JOR 1999, 52 | 2.6.1, 4.3, 8.1.4
Rb. Breda 21 juli 1998, Gst. 1998-7085, 3 | 7.1.2.3, 7.3.3.1, 7.3.3.2
HR 13 februari 1998, NJ 1998, 708 | 5.3.2.1, 5.4.2.3
Hof Arnhem 7 oktober 1997, NJ 1998, 842 | 8.1.2
HR 6 juni 1997, NJ 1998, 128 | 6.2.5.2, 6.2.5.6
HR 31 januari 1997, NJ 1998, 327 | 4.1.3.1
HR 21 juni 1996, NJ 1996, 698 (Tomlow/Zwietering) | 2.4.3.1, 7.4.2.1
HR 24 mei 1996, NJ 1996, 685 (Van Zeil-Van Koppen) | 2.6.1, 5.3.2.1
HR 17 januari 1996, BNB 1996, 112c | 5.2.2.2, 7.1.2.3, 7.3.3.1, 7.3.3.2, 7.3.4.4
HR 19 mei 1995, NJ 1996, 119 (Sogelease) | 5.2.4.2
HR 24 maart 1995, NJ 1997, 569 (Beliën/Provincie) | 3.1.3.1, 3.2.3.4, 7.3.3.1, 7.4.2.1
HR 18 februari 1994, NJ 1994, 462 | 8.1.2, 11.1.3, 11.4.2

HR 17 maart 1993, BNB 1993, 144 | 2.4.3.1, 2.4.4.1
Ktg. Rotterdam 16 november 1992, JAR 1993, 21 | 4.1.3.1
HR 23 oktober 1992, NJ 1992, 813 | 4.3
RvS Afd. Rechtspraak Raad van State, 29 september 1992,
AB 1993, 278 | 3.1.3.1
Hof Amsterdam 9 juli 1992, NJ 1994, 79 | 11.1.4, 11.3.2.2, 11.3.3.2
HR 6 maart 1992, NJ 1992, 509 | 5.3.2.1
HR 15 januari 1992, BNB 1992, 120 | 4.3

JURISPRUDENTIE OBW

Rb. Haarlem (vzr.) 19 februari 1991, NJ 1992, 615 | 2.4.3.1
HR 21 september 1990, NJ 1991, 799 | 4.1.3.4
HR 5 januari 1990, NJ 1990, 325 (Dubbeld/Lamans) | 6.2.5.1, 6.2.5.4
HR 8 december 1989, NJ 1990, 747 | 6.2.5.3
HR 19 mei 1989, NJ 1990, 745 | 2.3.3, 2.6.2.5, 4.1.3.1, 11.1.3, 11.1.4, 11.2.2.2,
11.2.4.3, 11.2.4.4, 11.2.6.2, 11.2.6.3
HR 3 mei 1989, NJ 1990, 103 | 7.3.3.1
HR 28 april 1989, NJ 1990, 252 (Puinbreekinstallatie) | 11.1.3
HR 23 december 1988, NJ 1989, 700 | 6.2.5.4
HR 21 oktober 1988, NJ 1989, 80 (Schilperoord/De Nijs) | 4.3, 7.4.2.1, 7.4.2.3
HR 25 maart 1988, NJ 1989, 200 (Staal Bankiers/Ambags q.q.) | 2.6.2.2, 5.2.4.3,
5.4.2.1, 6.2.5.2, 6.2.5.3, 6.2.5.4, 7.3.3.1, 7.3.3.2, 7.3.4.3, 7.3.4.4
HR 6 november 1987, NJ 1988, 212 | 2.6.1
Rb. 's-Hertogenbosch 10 april 1987, NJ 1988, 461 | 3.1.4.3, 6.2.3.1
HR 30 januari 1987, NJ 1987, 530 (WUH/ONEX) | 6.2.5.1, 6.2.5.2, 6.2.5.3, 6.2.5.5,
6.2.5.6
Hof Leeuwarden 11 juni 1986, NJ 1987, 333 | 6.2.5.1, 6.2.5.3
HR 23 januari 1985, BNB 1985, 144 | 3.1.3.1
Hof 's-Hertogenbosch 28 juni 1983, NJ 1984, 809 | 7.4.2.1
HR 26 maart 1982, NJ 1982, 615 (Visserijfonds) | 6.2.5.1, 6.2.5.4, 6.2.5.5, 7.3.3.2
HR 27 november 1981, NJ 1982, 503 | 6.2.5.3
Rb. Utrecht 18 november 1981, LJN: AC7389 | 5.1.2, 7.3.3.1
HR 24 oktober 1980, NJ 1981, 265 | 6.2.5.2
HR 3 oktober 1980, NJ 1981, 60 (Ontvanger/Schriks q.q.) | 4.1.3.1, 4.1.4.4, 11.1.3,
11.1.4, 11.2.4.4, 11.4.2
HR 29 juni 1979, NJ 1980, 133 (Hoogovens/Matex) | 6.2.4
HR 13 mei 1977, NJ 1978, 154 | 4.1.4.3
HR 20 december 1975, NJ 1975, 230 | 11.1.3, 11.1.4
Rb. Middelburg 18 juni 1975, NJ 1976, 350 | 2.2.1
HR 20 december 1974, NJ 1975, 230 (Restirollo) | 11.1.3
HR 8 juni 1973, NJ 1974, 346 (Nat. Grondbezit/Kamphuis) | 11.1.4
HR 12 juni 1970, NJ 1971, 203 | 6.2.4
HR 13 november 1968, BNB 1969, 7 | 2.5, 5.1.3
HR 24 mei 1968, NJ 1969, 98 | 7.3.3.2
HR 10 maart 1967, NJ 1967, 194 | 8.1.3, 8.1.4, 8.2.2, 8.2.3

Rb. Assen 17 september 1963, NJ 1964, 76 | 8.2.3
HR 29 september 1961, NJ 1962, 14 | 10.3.2, 11.1.4
HR 10 maart 1961, NJ 1961, 251 | 7.1.2.6, 7.4.2.1
HR 6 januari 1961, NJ 1962, 19 (Seneca) | 2.6.2.2, 6.2.4, 11.1.3, 11.1.4, 11.2.4.4
HR 17 juni 1960, NJ 1962, 60 | 4.2.3
Hof Leeuwarden 24 juni 1959, NJ 1960, 222 | 7.4.2.1
Hof 's-Gravenhage 31 mei 1957, BNB 1957, 329 | 2.6.2.5, 4.3, 7.1.2.3
Hof Amsterdam 26 mei 1955, NJ 1955, 666 | 7.4.2.1
Rb. Utrecht 12 mei 1954, NJ 1955, 363 | 3.1.3.1, 11.1.4
HR 27 februari 1953, NJ 1953, 586 | 7.4.2.1, 8.2.1
HR 28 mei 1952, NJ 1953, 394 | 7.3.3.1, 7.3.3.2, 7.4.2.1
HR 5 mei 1950, NJ 1951, 1 (Damhof/Staat) | 11.2.4.1, 11.2.4.4
Rb. Rotterdam 22 februari 1950, NJ 1952, 261 | 4.1.3.1, 4.1.4.2, 4.1.4.4
HR 2 december 1949, NJ 1950, 265 | 3.1.3.1, 3.2.3.1
HR 16 november 1949, NJ 1950, 73 | 7.3.3.1
HR 17 december 1948, NJ 1949, 167 | 3.1.4.3
HR 30 april 1948, NJ 1949, 253 | 8.2.2
Rb. Middelburg 20 augustus 1947, NJ 1948, 325 | 7.4.2.1
HR 23 mei 1947, NJ 1948, 143 | 3.2.3.1, 4.1.4.3
HR 12 april 1946, NJ 1946, 509 | 3.2.3.1
Hof 's-Hertogenbosch 26 juni 1945, NJ 1946, 662 | 4.1.4.2
HR 21 januari 1944, NJ 1944, 120 | 2.4.3.2, 2.6.2.1, 5.1.3, 5.3.2.1, 5.3.2.2, 5.4.2.1
Hof Amsterdam 12 januari 1944, NJ 1944/'45, 296 | 8.1.2
HR 10 december 1943, NJ 1944, 159 | 2.6.2.2
HR 11 december 1942, NJ 1943, 36 | 7.1.2.3, 7.4.2.1
Rb. Maastricht 22 oktober 1942, NJ 1943, 626 | 4.3
HR 31 oktober 1941, NJ 1942, 198 | 7.4.2.1
Rb. 's-Gravenhage 13 mei 1941, NJ 1942, 111 | 7.4.2.1
HR 15 maart 1940, NJ 1940, 848 (De Boer/Haskeveenpolder) | 6.2.5.2
HR 28 april 1939, NJ 1939, 866 | 11.2.4.3
Hof Amsterdam 24 juni 1936, NJ 1937, 1125 | 2.4.3.1, 4.1.3.1, 9.2.4.1
HR 6 februari 1936, NJ 1936, 524 | 3.3.2.1, 7.1.2.3, 7.3.3.1, 9.2.4.2
HR 19 december 1935, NJ 1936, 948 | 11.2.4.4
Rb. Amsterdam 8 februari 1935, W. 12887 | 7.3.3.1
HR 29 december 1933, NJ 1934, 343 (Fijn van Draat) | 6.2.5.2
Hof Amsterdam 20 oktober 1932, W. 12548 | 7.4.2.1
HR 21 juni 1929, NJ 1929, p. 1325 | 5.2.3.1, 5.2.3.3
Ktg. Amsterdam 17 december 1928, NJ 1929, 85 | 7.4.2.1
Rb. Rotterdam (vzr.) 13 juli 1928, W. 11907 | 6.2.3.1
Hof 's-Gravenhage 17 oktober 1927, NJ 1927, 1384 | 6.2.3.1
Rb. Rotterdam (vzr.) 12 oktober 1925, NJ 1926, 1298 | 6.2.3.1
Hof Amsterdam 26 juni 1925, W. 11397 | 5.2.3.3
HR 6 februari 1925, NJ 1925, 377 | 7.3.3.1
Ktg. Amsterdam 23 januari 1925, W. 11484 | 7.3.3.1
Rb. Alkmaar 17 april 1924, NJ 1925, p. 1045 | 4.3
HR 24 januari 1924, NJ 1924, 365 | 2.4.3.1
HR 3 januari 1924, NJ 1924, 377 | 7.3.3.1

HR 9 februari 1923, NJ 1923, 676 | 7.3.3.1
Hof 's-Gravenhage 21 december 1922, NJ 1923, 821 | 7.4.2.1
Hof Amsterdam 5 december 1922, NJ 1923, 540 | 7.3.3.1
Hof 's-Gravenhage 24 april 1922, NJ 1922, 1125 | 5.2.3.3
Hof 's-Gravenhage 6 maart 1922, NJ 1922, p. 670 | 4.3
Hof 's-Gravenhage 26 januari 1922, W. 10974 | 11.1.4
Rb. 's-Gravenhage 31 mei 1921, W. 10873 | 7.4.2.1
Hof 's-Hertogenbosch 11 januari 1921, NJ 1921, 709 | 2.6.1
Rb. Rotterdam 3 november 1920, NJ 1921, 1096 | 7.3.3.1
Rb. Breda 17 februari 1920, NJ 1920, 587 | 4.1.3.1, 8.1.2
Rb. 's-Gravenhage 24 juni 1919, W. 10565 | 3.1.3.1
HR 21 juni 1918, NJ 1918, 790 (Plockworst) | 2.4.3.1, 2.4.3.6, 4.1.3.2
Hof 's-Hertogenbosch 15 januari 1918, NJ 1919, 29 | 7.3.3.1
Hof Amsterdam 22 oktober 1917, W. 10206 | 7.1.2.3
Rb. Amsterdam 25 mei 1917, W. 10194 | 7.1.2.3
HR 20 april 1917, NJ 1917, 600 | 3.2.3.1
HR 24 maart 1916, W. 9972 | 2.4.3.1, 2.4.5.1
HR 25 februari 1916, NJ 1916, 501 | 6.2.3.1, 6.2.3.2, 11.1.4, 11.2.4.2
Hof 's-Gravenhage 17 mei 1915, W. 9866 | 6.2.3.1, 9.2.4.1
Rb. Rotterdam 9 november 1914, W. 9732 | 4.3
Rb. Rotterdam 25 juni 1914, W. 9725 | 2.4.3.1
HR 24 april 1914, NJ 1914, 668 | 5.1.4, 5.4.2.1
Hof 's-Gravenhage 17 november 1913, NJ 1913, 1324 | 6.2.3.1, 9.2.4.1
Hof 's-Hertogenbosch 13 mei 1913, NJ 1913, 688 | 7.4.2.1, 7.4.2.2
Hof Amsterdam 3 maart 1913, W. 9582 | 3.1.3.1, 7.3.3.1
Hof Amsterdam 17 december 1909, W. 9079 | 3.1.3.1
Rb. Leeuwarden 27 mei 1909, W. 8935 | 2.4.3.1
Rb. Tiel 11 mei 1908, WPNR 2060 (1909) | 7.4.2.1
HR 14 februari 1908, W. 8665 | 7.4.2.1
Hof 's-Gravenhage 7 mei 1906, W. 8411 | 7.4.2.1
Rb. Amsterdam 6 april 1904, W. 8192 | 7.1.2.3
HR 13 november 1903, W. 7986 | 4.1.3.1, 4.1.4.3, 6.2.5.4
HR 7 februari 1902, W. 7720 | 11.1.4
HR 9 november 1900, W. 7514 | 4.3
Rb. Amsterdam 3 maart 1899, W. 7349 | 3.1.4.3
Hof Arnhem 20 oktober 1897, W. 7053 | 7.4.2.1
HR 17 december 1896, W. 6906 | 5.1.2
Rb. Utrecht 25 november 1896, W. 6938 | 2.4.3.1, 4.1.3.2
Hof Amsterdam 26 januari 1894, W. 6491 | 7.4.2.1
HR 22 februari 1889, W. 5684 | 2.4.3.4
Hof 's-Gravenhage 19 april 1886, W. 5362 | 7.1.2.3
HR 19 december 1879, W. 4456 | 6.2.3.1, 6.2.3.2
HR 20 april 1877, W. 4116 | 4.3
HR 21 november 1873, W. 3659 | 11.1.4, 11.2.4.2
HR 19 juni 1868, W. 3018 | 2.6.2.2, 11.2.4.2

JURISPRUDENTIE DUITSLAND

BGH 16 september 2005, NJW 2005, 3417 | 7.4.2.1
BGH 26 maart 2004, NJW-RR 2004, 952 | 5.3.2.1
BGH 11 februari 2004, NJW 2004, 1595 | 4.1.4.3
BGH 22 oktober 2003, NJW 2004, 284 | 2.4.5.1, 5.3.2.1, 5.3.2.2
BGH 30 januari 2003, NJW 2003, 1459 | 7.4.2.1
BGH 10 juni 2002, NJW 2002, 2862 | 4.3
BGH 26 november 1997, NJW-RR 98, 1065 | 11.2.5.2, 11.4.2
BGH 5 december 1996, NJW 1997, 861 | 5.2.4.1
BGH 26 september 1996, NJW 1997, 1706 | 2.6.2.1, 2.6.2.5, 9.2.3.2
BGH 25 september 1996, NJW 1996, 3338 | 7.4.2.1
BAG 10 november 1994, NJW 1995, 1981 | 5.3.2.2
BGH 21 september 1994, NJW 1994, 3227 | 3.1.3.2, 8.2.3, 11.1.3
BGH 24 maart 1994, NJW 94, 3099 | 11.3.2.2
BGH 13 februari 1989, NJW-RR 1989, 802 | 7.4.2.1
BGH 21 maart 1986, NJW 1986, 2245 | 5.3.2.1
BGH 26 november 1984, NJW 1985, 1556 | 8.2.2
BGH 17 oktober 1984, NJW 1985, 497 | 4.3
BGH 10 oktober 1984, NJW 1985, 376 | 4.3, 11.2.5.2
BGH 2 februari 1984, NJW 1984, 1184 | 11.3.2.2
BGH 27 oktober 1983, NJW 1984, 312 | 4.3
BGH 15 november 1974, NJW 1975, 205 | 7.4.2.1
BGH 4 april 1973, WM 1973, 694 | 5.3.2.1
BGH 4 februari 1970, NJW 1970, 699 | 11.3.2.2
BGH 15 mei 1968, NJW 1968, 2099 | 2.4.3.1
BGH 18 december 1967, NJW 1968, 493 | 11.3.2.2
BGH 21 april 1967, NJW 1967, 1605 | 6.2.5.2, 7.3.3.1
BGH 2 februari 1967, NJW 1967, 1128 | 2.2.1
OLG Karlsruhe 5 mei 1966, NJW 1967, 936 | 4.1.4.3, 5.3.2.1
BGH 27 april 1966, DB 1966, 818 | 4.3
BGH 17 mei 1965, BB 1965, 1052 | 7.4.2.1
BGH 28 september 1962, WM 1962, 1399, 1401 | 7.3.3.1
BGH 8 maart 1961, WM 1961, 785 | 5.3.2.1
BGH 4 november 1960, WM 1961, 156 | 5.3.2.1
BGH 21 september 1959, NJW 1960, 34 | 11.3.2.2
BGH 30 april 1959, MDR 1959, 658 | 3.3.2.1
BGH 22 februari 1956, NJW 1956, 665 | 11.3.2.2
BGH 21 mei 1953, NJW 1953, 1099 | 2.6.2.5
BGH 25 september 1952, NJW 1952, 1330 | 2.4.3.1, 4.1.4.3
RGZ 22 februari 1922, band 104, p. 98 | 7.3.3.1
RGZ 10 december 1919, band 97, p. 269 | 5.3.2.1
RGZ 4 december 1917, band 91, p. 307 | 5.3.2.1
RGZ 17 mei 1907, band 66, p. 153 | 5.3.2.1

JURISPRUDENTIE ZWITSERLAND

- BGE 28 maart 2003, 129 III 268 E.5.3.2 | 3.1.3.1, 9.2.2
- BGE 21 april 1987, 113 II 31 | 7.4.2.1
- BGE 1 maart 1983, 109 II 20 | 7.4.2.1
- BGE 11 november 1969, 95 II 523 | 8.2.2
- BGE 15 september 1969, 95 II 309 | 4.2.3
- BGE 18 december 1959, 85 II 609 | 5.3.2.1
- BGE 12 februari 1946, 72 II 29 E.2 | 3.1.3.2, 8.2.2
- BGE 6 december 1945, 71 II 255, 256) | 4.1.3.1
- BGE 1 juli 1941, 67 II 123 E.4 | 11.1.4
- BGE 23 november 1918, 44 II 494 (499) | 7.4.2.1

Wetsartikelenregister

BÜRGERLICHES GESETZBUCH (BGB)

134	5.1.4, 5.2.3.1
137	5.2.4.1, 5.2.4.2
138	5.1.4, 5.2.3.1
139	2.3.4, 5.4.2.1, 5.4.2.3
158	2.4.3.1, 4.1.4.3, 9.2.2
159	2.4.3.1, 2.6.2.1, 2.6.2.5, 3.3.2.1
160	6.2.3, 11.3.2.2
161	2.4.3.1, 3.2.2.1, 5.2.4.1, 5.3.2.1, 11.1.3, 11.2.2.3, 11.2.5, 11.3.2.2
162	2.4.3.1, 7.3.2, 7.4.2
163	2.4.3.1
185	11.2.5.2
241	6.2.3.1
242	7.4.2.1
276	6.2.3.2
280	6.2.3.1
388	6.2.2.4
449	7.3.2
454	7.3.3.1
812	3.2.3.1, 3.3.2.1, 9.2.2, 9.2.4.2
814	3.1.4.2, 3.2.3.1
2075	7.3.2

BURGERLIJK WETBOEK (NIEUW, NBW)

Boek 1

1:88	4.2.1, 5.3.2.3
1:149	5.3.2.1

Boek 2

2:403 lid 1, f	3.3.2.1
----------------	---------

Boek 3

3:17 lid 1, c	11.4.4.2, 11.4.4.3
3:24	11.4.4.2
3:25	11.4.4.2
3:26	11.4.4.2

3:36	11.4.4.4
3:38 lid 1	2.3.2, 3.1.2.2, 3.1.4.1, 5.1, 5.2.4.2, 5.3.2.1, 5.4.2.1, 5.4.2.2, 11.2.2.1
3:38 lid 2	2.6.2
3:39	4.2.2
3:40	5.1.3, 5.1.4, 5.2.3, 5.2.4.2, 5.4.2.1, 5.4.2.2
3:41	5.4.2
3:42	5.4.2.1
3:45	6.1.3, 6.2.3.1
3:51 lid 3	2.6.1, 8.1.3
3:57	2.4.2, 8.2.2
3:67 lid 1	5.3.2.1
3:81 lid 1	11.2.7
3:81 lid 2, b	11.1.3, 11.2.7
3:83 lid 1	5.2.4.2
3:83 lid 2	2.2.1, 5.2.4.2, 11.2.7
3:83 lid 3	5.2.4.3, 11.2.6.3
3:84 lid 3	5.2.4, 5.4.2.1, 5.4.2.4
3:84 lid 4	2.3.2, 3.1.4.1, 11.1.4, 11.2.2.1, 11.2.2.2, 11.2.6, 11.2.8, 11.4.3
3:85	2.2.1, 2.4.3.5, 2.4.5.3, 5.2.4.2
3:86	11.4.4.5
3:88	11.4.4.2, 11.4.4.5
3:89	11.4.3
3:90	7.3.4.4, 10.3, 11.2.7
3:91	2.7, 9.2.4.5, 10.1, 10.3
3:92	2.7, 5.1.4, 5.4.2.3
3:97	10.3.4
3:98	2.3.2
3:109	10.2.5
3:114	10.3.2, 10.3.4
3:115	10.2.3, 10.3.4
3:125	10.2.1
3:212	2.2.2
3:251	5.1.2
3:296	3.1.4.3, 3.2.4, 6.1.3, 6.2.3.1
3:284	11.2.7
3:291	11.2.7
3:298	6.2.2.3
3:303	6.1.3

Boek 4

4:45 lid 2	5.2.4.2
4:131	4.1.4.3
4:136	2.4.5.3
4:138	9.2.4.3, 11.2.2.2
4:140	2.4.2, 8.2.2

Boek 5

5:87 lid 2	5.1.4
5:91	5.1.2, 5.3.2.3

Boek 6

6:18	5.3.2.1
6:21	2.1.1, 2.3.2, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3.1, 3.1.4.1
6:22	2.3.2, 2.5, 3.1.4.1, 3.1.4.3, 9.2.2
6:23	3.2.2.1, 6.2.3.1, 7.1.2.2, 7.1.3, 7.3.2, 7.4, 8.1.2, 8.1.4
6:24	3.2.3.2, 3.2.3.4, 3.3.2, 6.2.2.4, 6.2.3.2, 6.2.5.7, 9.2.2, 9.2.3.2, 9.2.4, 9.2.5
6:25	3.1.3.1, 3.2.3, 9.2.2, 9.2.4.1, 9.2.4.4, 9.2.4.5, 9.2.5
6:26	2.3.2, 3.2.2.1, 3.2.2.3, 6.1, 6.2.3.1
6:27	3.1.4.3, 6.2.3.1, 6.2.3.2
6:74	6.2.3.1
6:80 sub a	6.2.3.1
6:88	5.3.2.1
6:127	6.2.2.4
6:160	3.1.4.3
6:161	2.6.2.4, 3.2.3.4, 6.2.2.4, 6.2.3.1, 11.2.2.1, 11.2.7
6:180 lid 2	2.7, 10.3.2
6:203	3.2.3.1, 9.2.4.1
6:204	6.2.3.2, 9.2.4.3
6:213	3.1.2.1
6:221	5.3.2.4
6:248	4.1.4.2, 7.4.2.1, 7.4.2.3, 8.1.4, 8.2.2
6:252	5.2.4.2
6:258	5.1.4
6:271	3.3.2.3, 9.2.4.1
6:273	6.2.3.1, 6.2.3.2, 9.2.4.3

Boek 7

7:2	2.2.2, 4.2.1
7:3	3.1.4.3, 6.2.3.1
7:9 lid 2, 3	2.7, 3.1.4.3, 9.2.4.5, 9.2.5
7:14	3.1.4.3, 9.2.4.5
7:39	4.1.4.3
7:45	2.7, 4.3, 7.3.3.1, 8.1.2, 8.2.2
7:905	5.1.2

Boek 7A

7A:1576h	2.7
----------	-----

BURGERLIJK WETBOEK (OUD, OBW)

209	5.2.3.3
668	4.2.3
931	5.2.4.2
935	5.4.2.1
1167	5.2.2.2, 7.3.4.4
1198 lid 5	6.2.4
1215	3.1.4.3, 11.1.4, 11.2.4.2, 11.3.3.1
1221 lid 2	3.1.4.3, 6.2.3.1
1259	3.1.4.3, 6.2.3.1
1273	3.1.4.3
1289	2.1.1, 2.4.3.1, 3.1.3.1, 3.2.2.1
1290	5.1.4, 5.2.3.1, 5.4.2.1
1291	5.2.3.1
1292	7.1.2.3, 7.3.2, 7.3.3.1, 7.3.4.1, 7.3.4.4
1293	4.3
1294	8.1.2
1295	8.1.2
1296	3.1.4.3, 7.3.2, 7.4, 8.1.2
1297	2.6.2.1, 2.6.2.2
1298	3.1.4.3, 6.2.3
1299	2.1.1, 2.4.3.1, 2.4.3.3, 3.2.3.1
1300	2.6.2.1, 6.2.3
1301	2.1.1, 2.6.2.2, 2.6.2.5, 3.3.2.1, 9.2.2, 9.2.3.2, 9.2.4.1, 9.2.4.2, 11.1.4
1302	2.6.1, 4.1.3.1
1371	5.1.4
1373	5.1.4
1374	3.1.2.1, 7.4.2.1
1375	7.4.2.1
1385	4.3
1555	7.3.3.1, 7.3.4.3
1576h, p	11.1.4
1703	5.3.2.1
1708	5.3.2.1
1709	5.3.2.1
1910	2.3.4
2027	3.1.4.3

DRAFT COMMON FRAME OF REFERENCE (DCFR)

III.-1:106	2.1.1, 2.4.2, 3.1.3.1, 3.3.2.1
III.-1:106 lid 4	7.4.2.1
VIII.-2:203	2.6.2.5, 11.1.4, 11.2.5.4, 11.4.2

FAILLISEMENTSWET (FW)

23	11.1.3
35	11.2.6.2

OBLIGATIONENRECHT (OR)

19	5.2.3.1
20	5.1.4, 5.2.3.1, 5.4.2.1
62	3.3.2.1, 9.2.4.2
63 I	3.1.4.2, 3.2.3.1, 3.2.3.3
68	7.1.2.3
115	4.2.3
151	2.11, 2.4.2, 2.4.3.1
151 I	3.1.3.1, 3.2.2.1, 9.2.2
151 II	2.6.2.1, 3.2.3.1
152	3.2.2.1, 6.2.3.1
152 I	6.2.3.2
152 II	6.1.2
152 III	11.1.3, 11.2.2.3, 11.2.5.1, 11.2.5.3, 11.2.6.2, 11.3.2.2, 11.4.2, 11.4.4.5
153	9.2.4.5
154	2.1.1, 2.4.3.1
154 I	2.4.2, 3.1.4.3
154 II	2.6.2.1
155	7.1.2.3
156	3.2.2.1, 6.2.3.1, 7.4
157	5.1.4, 5.2.3.1, 5.4.2.1
185	2.6.2.1
216 II	7.3.3.1
223	7.3.3.1
247	5.3.2.1

PRINCIPLES OF EUROPEAN CONTRACT LAW (PECL)

16:101	2.1.1, 2.4.2, 3.1.3.1, 4.1.3.1
16:102	7.4.2.1
16:103	3.3.2.1

ZIVILGESETZBUCH (ZGB)

2 II	7.4.2.1
7	2.3.2, 11.2.5.3
933	11.4.4.5

Trefwoordenregister

A

Aanbod

- voorwaardelijk - | 5.1.2, 5.3.2.4

Aanvaarding

- voorwaardelijke – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Aanvaarding of verwerping van nalatenschap *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Abstraktionsprinzip | 2.2.1, 11.4.2

Aflevering | 9.1.2

- en gerechtigdheid tot vruchten | 3.1.4.3, 9.2.4.5

Afstand

- van een goed in relatie tot de goederenrechtelijke werking | 11.1.3
- van een voorwaarde | 8.2.3
- van een voorwaardelijk (vorderings-)recht | 3.1.4.3, 3.2.2.2
- voorwaardelijke – van een beperkt recht | 2.3.2

Akte van levering

- het ontbreken van de voorwaarde in de – en derdenbescherming | 11.4.4.2
- opname van de voorwaarde in de – | 4.3, 11.4.2, 11.4.3

Alternatieve verbintenissen

- de voorwaardelijke keuze bij - | 5.3.2.1

Anwartschaft

- begrip | 11.3.2.2

Anwartschaftsrecht

- aanvaarding van het – voor het Nederlandse recht | 11.3.3
- het – in het Duitse en Zwitserse recht | 11.3.2
- begrip – | 11.3.2.2
- beschouwd als gevolg van de ‘voorwaardelijke werking’ | 3.1.4.3
- beschouwd als deel van het begrip ‘goederenrechtelijke werking’ | 11.1.3
- gevolgen van de kwalificatie als - | 9.1.2, 11.2.7, 11.3.2.2
- Nederlandse visies op het Duitse – | 11.3.2.3
- verhouding tot het begrip *Anwartschaft* | 11.3.2.2

B

Beëindiging

- van de rechtsverhouding | 2.2.1, 3.1.4.3, 3.3.3, 8.1.1, 8.1.2, 9.2
- van voorwaardelijkheid *zie* beëindiging voorwaardelijkheid

Beëindiging voorwaardelijkheid

- d.m.v. afstand van een voorwaarde *zie* afstand van een voorwaarde
- d.m.v. het intreden van de voorwaarde *zie* intreden van een voorwaarde
- d.m.v. verloop van een termijn | 8.1.2, 8.1.4, 8.2.2, 11.4.4.3
- d.m.v. het verval van de voorwaarde *zie* verval van een voorwaarde

Beperkingen aan voorwaardelijkheid

- m.b.t. aanvaarding of verwerping van nalatenschap | 5.3.2.1
- uit de aard van de rechtshandeling | 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2.2, 5.2.4.2, 5.3.2.1, 5.4.2.1
- bij arbeidsovereenkomst | 5.1.3, 5.3.2.1, 5.4.2.3
- consequenties van – | 5.4
- dwingend onvoorwaardelijke rechtsverhoudingen | 2.3.4, 5.3, 5.4.2.1
- bij eenzijdige rechtshandelingen en *Gestaltungsgeschäfte* | 5.1.3, 5.3.2.1
- bij huurovereenkomst | 5.1.3, 5.3.2.1, 5.4.2.3
- m.b.t. ontbindingsverklaring | 5.3.2.1, 5.3.2.2
- m.b.t. opzegging | 5.1.4, 5.3.2.1
- m.b.t. vernietiging | 5.3.2
- m.b.t. voorwaardelijk aanvaarding | 5.1.2, 5.3.2.4
- u.h.v. een gesloten systeem van beëindigingsgronden | 5.1.3, 5.4.2.3
- u.h.v. het goederenrecht | 5.1.3, 5.2.3.1, 5.2.4, 5.3.2.1, 5.4.2.1, 5.4.2.4
- u.h.v. de numerus clausus | 5.2.4.1, 5.2.4.4
- u.h.v. de onaanvaardbaarheid van onzekerheid | 5.1.3, 5.3.2.1, 5.3.2.2, 5.3.2.3, 5.3.2.4
- u.h.v. de *imprévision* | 5.1.4
- u.h.v. verhaalsmogelijkheden | 2.4.3.7, 5.2.4.1, 5.2.4.3
- u.h.v. vrije overdraagbaarheid | 2.2.1, 5.1.3, 5.2.4.1, 5.2.4.2
- onmogelijke, oneigenlijke en noodzakelijke voorwaarden | 2.4.1, 2.4.3, 4.1.4.3, 4.1.4, 4.1.5, 5.2, 7.3
- redenen voor – | 5.1.3, 5.2, 5.3.2.1, 5.3.2.2
- bij strijd met goede zeden of openbare orde | 2.3.4, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.3, 5.4.2.1
- bij strijd met de wet | 5.1.4, 5.2.3, 5.4.2.1
- bij verlenen toestemming | 5.1.3, 5.3.2.3
- de voorwaarde van faillissement | 2.4.3.7, 5.2.4.1, 5.2.4.3
- wettelijke grondslagen voor beperkingen | 5.1.3, 5.1.4, 5.2.3.1, 5.2.3.2, 5.3.2.1, 5.4.2.1, 5.4.2.2

Beperkt recht

- beëindiging van een – u.h.v. derdenbescherming | 11.4.4.6
- beëindiging van een – t.g.v. intreden ontbindende voorwaarde | 11.1.3
- beschikken over – na opschortend voorwaardelijke overdracht | 5.3.2.1
- overdracht onder voorbehoud van een – onder voorwaarde | 2.2.2, 11.2.7
- vestiging onder voorwaarde van een – | 2.3.2, 11.2.7

Beroep als constitutief vereiste voor het intreden van de voorwaarde |

- 2.1.2, 2.6.1, 7.1.2.2, 7.3.4.2, 8.1.2, 8.1.3, 8.2.3

Bescherming van de verwachter

- en aansprakelijkheid van bezwaarde | 6.2.3
- wijze van – | 6.2.3, 9.2.4.3
- en zorgplicht bezwaarde *zie* zorgplicht

Beschikken

- begrip – | 1.6
- overeenkomen van een voorwaarde ná een onvoorwaardelijk – | 11.2.7

Bestendig gebruikelijk beding *zie* voorwaarde

Bewijs

- van het bestaan, vervuld zijn en de inhoud voorwaarde | 2.3.4, 4.1.2, 4.3, 8.1.2
- en *Einwendungstheorie* | 4.3
- en *Leugnungstheorie* | 4.3
- bij toepassing van art. 6:23 BW | 7.4.2.1, 7.4.2.2

Bezit

- begrip – | 10.2.2, 10.2.3
- het begrip ‘feit’ i.v.m. – | 10.2.3
- belang van – in relatie tot voorwaardelijkheid | 10.2.1
- als figuur van feitelijke aard en voorwaardelijkheid | 10.2.5
- als van ‘macht’ te onderscheiden figuur | 10.3.2
- als recht en voorwaardelijkheid | 10.2.6
- in relatie tot de gerechtigdheid tot vruchten | 9.2.4.5

Bezittersaansprakelijkheid | 10.2.1, 10.3.2

Bezwaarde

- begrip – | 1.6

Botsende leveringsverplichtingen *zie* levering

Borgtocht

- onder voorwaarde van het bestaan van de schuld | 4.1.4.3
- m.b.t. voorwaardelijke vordering | 3.1.4.3

C

Casuele voorwaarde

- begrip | 2.5, 7.1.2.2
- en ‘beroep’ als constitutief vereiste | 7.3.4.2
- gevolgen van de kwalificatie als – | 7.1.3

Contractsvrijheid

- beperkingen aan de – i.v.m. voorwaarden | 5.1.3
- m.b.t. ontstaan voorwaardelijkheid | 5.1.2
- m.b.t. gevolgen voorwaardelijkheid | 9.2.3

Conversie

- in een onvoorwaardelijke rechtsverhouding | 5.4.2.1
- in vruchtgebruik bij beëindiging van objectieve onzekerheid | 2.4.3.5

D

Derdenbescherming

- moment waarop – bij voorwaarden toepassing vindt | 11.4.4.6
- bij een niet ingeschreven verval van een voorwaarde | 11.4.4.3
- bij een niet ingeschreven voorwaarde | 11.4.4.2
- m.b.t. ontbrekende beschikkingsbevoegdheid | 11.4.4.5
- ingeval van een tussenbeschikking | 11.2.7, 11.4.4.5
- verklaring van de goederenrechtelijke werking en – | 11.2.7

Duurovereenkomsten en

terugwerkende kracht | 2.6.2.3, 2.6.2.5, 9.2.3.2

E

Eenzijdige rechtshandelingen *zie*

Gestaltungsgeschäfte

Eigendomsvoorbehoud

- begrip | 2.7
- in relatie tot het Duitse Anwartschaftsrecht | 11.3.2.2
- en gerechtigdheid tot vruchten | 9.2.4.5
- en de kwalificatie van bezitter en houder | 10.3.2

Erfdienstbaarheid

- vestiging van – onder voorwaarde | 2.2.2, 4.1.4.3, 7.1.2.3

Erfrechtelijke makingen onder

voorwaarde | 9.2.4.3

Essentialia

- de – van een rechtsverhouding als inhoud van een voorwaarde | 2.5, 5.1.3, 7.3.3.2
- beschouwd als wettelijke voorwaarde *zie* wettelijke voorwaarde

F

Fideïcommissair legaat | 9.2.4.3

Financieringsvoorbehoud | 4.1.3.4, 7.4.2.3

Functies van voorwaarden

- in de dogmatiek | 2.2.2
- in het rechtsverkeer | 2.2.1

G

Gebeurtenis

- inhoud | 2.5
- plaatsvinden van de – | 8.1
- vereiste van onzekerheid | 2.4.3
- vereiste van toekomstigheid | 2.4.2

Gebondenheid

- direct bestaande – ondanks de voorwaardelijkheid | 3.1.3.2
- ontbrekende gebondenheid bij zuiver potestatieve voorwaarden | 7.3.3.1, 7.3.3.2

Gemengde voorwaarde

- begrip | 2.5, 7.1.2.1, 7.1.2.2
- gevolgen van de kwalificatie als – | 7.1.3
- vormen van – | 7.1.2.2, 7.1.2.4

Geobjectiveerd potestatieve voorwaarde

- begrip | 7.1.2.2, 7.1.2.3, 7.1.2.4
- gevolgen van de kwalificatie als – | 7.1.2.3, 7.3.2
- onderscheid met de zuiver potestatieve voorwaarde | 7.3.4.1

Gestaltungsgeschäfte

- begrip | 5.3.2.1
- beperkingen aan voorwaardelijkheid bij – | *zie*

beperkingen aan voorwaardelijkheid

Gevolgen van voorwaardelijkheid

- contractsvrijheid t.a.v. de – | 3.4, 9.2.3
- de materiële gevolgen | 3.1.4.3
- i.v.m. gebondenheid *zie* gebondenheid
- voorwaardelijke werking *zie* voorwaardelijke werking

Gewoonte als grondslag

voorvoorwaardelijkheid *zie* totstandkoming van voorwaardelijkheidGiften *zie* schenking en gift

Goede trouw

- in relatie tot voorwaardelijkheid | 6.2.4
- in het verband van de goederenrechtelijke werking | 11.1.3
- en werking van rechtswege | 2.6.1

Goederenrechtelijke overeenkomst onder voorwaarde

- naar Duits en/of Zwitsers recht | 2.3.3, 11.2.5
- naar Nederlands recht | 10.3.4, 11.2.2.1, 11.2.4, 11.2.6, 11.2.8
- als verklaring voor de goederenrechtelijke werking | 11.2.3.3

Goederenrechtelijke werking

- begrip - | 11.1.3
- in relatie tot bezit | 10.2
- bij faillissement | 11.1.3
- de functie van art. 3:84 lid 4 BW voor de - | 11.2.2.2
- materiële consequenties verschillende verklaringen | 11.2.7
- mogelijke verklaringen voor de – in abstracto | 11.2
- als regelend recht | 11.4.2
- u.h.v. terugwerkende kracht | 2.6.2.1, 11.2.3.2, 11.2.3.3, 11.2.4

- verklaring van de – voor het Nederlandse recht | 11.2.6, 11.2.8

H

Handelingsbekwaamheid

- en werking van rechtswege | 2.6.1
- in het verband van de goederenrechtelijke werking | 11.1.3

Herroeping

- van een schenking of gift *zie* schenking en gift
- onder voorwaarde | 5.3.2.1

Huurkoop

- begrip | 2.7
- en gerechtigdheid tot vruchten | 9.2.4.5

IImprévision *zie* beperkingen aan
voorwaardelijkheid

Intreden van een voorwaarde

- begrip | 8.1.2
- beroep t.b.v. het – *zie* beroep als constitutief vereiste voor het intreden van de voorwaarde
- gevolgen van het – | 9.1.2, 9.2.3, 9.2.4
- invloed op het – | hoofdstuk 7
- en werking van rechtswege *zie* werking van rechtswege

K

Kans

- in relatie tot de functie van voorwaarden in het rechtsverkeer | 2.2.1
- relatie tussen – en vorm van objectieve en/of subjectieve onzekerheid | 2.4.3.1, 2.4.4.2
- materiële aspecten van de – op intreden van een voorwaarde | 6.1.3, 6.2.3.1
- omvang van de kans in relatie tot onzekerheid | 2.4.4.3, 2.4.5.2

- als wegingsfactor bij botsende leveringsverplichtingen | 6.2.2.3
- wijziging van de – op intreden in relatie tot art. 6:23 BW | 7.4.1, 7.4.2

Koop op proef

- begrip | 2.7
- als zuiver potestatieve figuur | 7.3.3.1

Koopovereenkomst

- inschrijving in de openbare registers van een – | 3.1.4.3, 6.2.3.1
- en het schriftelijkheidsvereiste van art. 7:2 BW als voorwaarde | 4.2.1

Kwalificatie van vorderingen als
bestaand of toekomstig

- bestaande opvattingen over de – | 6.2.5.2, 6.2.5.4
- gebondenheid van partijen als criterium | 6.2.5.6
- kwalificatie van de vordering tot ongedaanmaking | 6.2.5.7

L

Levering

- botsende rechten op – | 6.2.2.3
- van toekomstige goederen | 10.3.4

M

Macht

- begrip | 10.3.1
- als van 'bezit' te onderscheiden figuur | 10.3.2
- de wijziging van macht in bezit | 10.3.3

Machtsverschaffing

- consensuele – | 10.3.4
- redengeving voor het bestaan van de figuur van – | 10.3.1
- als wijze van levering | 10.3.1, 10.3.2

Mandeligheid | 5.1.2, 11.1.3

N**Nakoming**

- bewijs terzake de verplichting tot directe – | 4.3
- bij botsende rechten op levering (art. 3:298 BW) *zie* levering
- bij ontbindende voorwaarde | 3.3.2.1, 3.3.2.3, 6.1.3, 6.2.2.1
- opeisbaarheid en veroordeling tot – | 6.2.2.2
- bij opschortende voorwaarde | 3.1.4.3, 3.2.3, 3.2.5, 6.1.3, 6.2.2.1, 9.2.4.4
- veroordeling tot – | 3.1.4.3

Noodzakelijke voorwaarde

- begrip | 2.4.3.3
- onmogelijkheid van de – u.h.v. ontbrekende onzekerheid *zie* onzekerheid van de gebeurtenis

Numerus clausus

- beperkingen aan voorwaardelijkheid u.h.v. – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid
- in relatie tot het Anwartschaftsrecht | 11.3.2.2

O**Objectieve onzekerheid**

- begrip – | 2.4.1
- in relatie tot ‘kans’ *zie* kans
- als dwingend vereiste voor voorwaardelijkheid | 2.4.3
- het ontbreken van subjectieve onzekerheid bij – | 2.4.3.6
- potestatieve voorwaarden en het ontbreken van – | 7.3.3.2
- de problematiek bij het vereiste van objectieve onzekerheid | 2.4.3.2
- in relatie tot een tijdsbepaling | 2.4.3.5, 2.4.5.2, 3.2.3.4
- in relatie tot het vereiste van toekomstigheid | 2.4.2
- bij zuiver potestatieve voorwaarden | 7.3.3.1, 7.3.3.2

Oneigenlijke voorwaarde *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid**Ongedaanmaking(sverplichting)**

- begrip – | 9.2.4.1, 9.2.4.2
- als bestaande of toekomstige vordering | 6.2.2.3, 6.2.5.7
- de functie van art. 6:24 BW voor de – | 3.3.2
- d.m.v. restitutie | 9.2.4.1
- m.b.t. vruchten | 9.2.4.5
- omvang van de – | 2.6.2.3, 9.2.4.1, 9.2.4.2
- de verklaring voor het ontstaan van – | 3.3.2, 9.2.3.2, 9.2.4.2
- als regelend recht | 3.3.2.1, 9.2.3.2
- bij tijdsbepaling | 2.4.5.3
- rekening houden met de eventuele toekomstige – | 6.2.3
- d.m.v. waardevergoeding *zie* waardevergoeding
- wederkerigheid van – | 3.1.2.1, 6.2.4.1, 9.2.4.6

Onmogelijke voorwaarde *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid**Ontbinding**

- vóór het intreden van de ontbindende voorwaarde | 11.2.7
- wegens tekortschieten als ontbindende voorwaarde *zie* tekortschieten
- voorwaardelijkheid van de – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Onverschuldigde betaling

- bij nakoming bij opschortende voorwaardelijkheid | 3.1.3.1, 3.2.3.4
- en de overeenkomstige toepassing van art. 6:25 BW | 3.1.3.1, 3.2.3.1, 3.2.3.2, 3.2.3.4, 9.2.2
- en het vereiste van dwaling bij art. 6:25 BW | 3.2.3.3

Onzekerheid van de gebeurtenis

- begrip | 2.4.1, 2.4.4
- belang van vereiste vorm van – | 2.4.3.2, 2.4.3.4, 11.4.4.3
- als functie van voorwaarden | 2.2.1
- m.b.t. de gevolgen van voorwaardelijke rechtsverhouding | 2.4.3.7
- kans op intreden onzekere gebeurtenis *zie* kans
- objectieve – *zie* objectieve onzekerheid
- subjectieve – *zie* subjectieve onzekerheid
- tussentijds verval van objectieve – | 2.4.3.5
- vereiste van objectieve – bij goederenrechtelijke verhoudingen | 2.4.3.4
- vereiste van – bij voorwaarden | 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3

Opeisbaarheid

- in relatie tot ontbindende voorwaardelijkheid | 6.2.2.2
- in relatie tot opschortende voorwaardelijkheid | 3.1.4.3, 3.2.3.4, 6.2.2.2
- verschil in – tussen opschortende voorwaarde en tijdsbepaling | 2.4.5.3
- bij het onderscheid tussen bestaande en toekomstige vorderingen | 6.2.5.3
- in relatie tot terugwerkende kracht | 9.1.2

Opzegging

- erfpachtrecht | 5.1.4
- gelijkenis met een zuiver potestatieve voorwaarde | 7.3.4.4
- voorwaardelijke – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Overdraagbaarheid

- beperkingen aan – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid
- van een opschortend voorwaardelijk verkregen goed *zie* Anwartschaftsrecht

Overdracht

- functie van voorwaardelijke – van een vordering | 2.2.1
- mogelijkheid van voorwaardelijke – | 2.3.2,
- nietigheid van de – bij onmogelijke voorwaardelijkheid | 5.4.2.4
- onderscheid – onder voorwaarde en tijdsbepaling | 2.4.1, 2.4.3.5, 2.4.5.3
- relatie tussen de voorwaarde bij de titel en m.b.t. de overdracht | 4.3
- voorwaardelijke – | 11.1, 11.2, 11.4
- tot zekerheid | 2.2.1, 5.2.4.3

Overeenkomst

- begrip – | 3.1.2.1
- als rechtsbetrekking | 3.1.2, 3.3.2.3, 3.5, 6.1.2
- als verbintenisscheppende rechtshandeling | 3.1.2.1
- voorwaardelijkheid van de – | 2.3.3, 3.1.2.2, 3.1.3, 3.1.4.2, 3.2.2.1, 3.3.3.2, 3.5, 6.1.2

P

Partijbelang bij de voorwaarde | 8.2.3

Partijwil

- als grondslag voor de voorwaardelijke werking | 3.1.1, 3.1.4.2, 3.2.2.3, 3.2.5, 3.3.2.3, 3.3.3, 3.3.4, 3.4

Pauliana | 3.1.4.3, 6.1.3, 6.2.3.1

Periode van onzekerheid

- begrip – | 1.6
- de materiële posities van partijen gedurende de – |

- 3.1.3.2, 3.1.4.3, 3.4, hoofdstuk 6, 11.2.7, 11.3
- toepassing van art. 6:26 BW | 3.2.2.1, 6.1.3, 6.2.3
- Potestatieve voorwaarde
 - begrip – | 7.1.1, 7.1.2
 - ‘beroep’ gekwalificeerd als – | 7.1.2.2, 7.3.4.2, 8.1.3
 - geobjectiveerd potestatieve – *zie* geobjectiveerd potestatieve voorwaarde
 - en goederenrechtelijke werking | 7.3.4.4
 - gevolgen van de kwalificatie als – | 4.2.4, 7.1.3, 7.4.2.1
 - en invloed van derden op intreden | 7.1.2.3
 - en de kwalificatie als toekomstige vordering | 7.3.4.3
 - en toepassing van art. 6:23 BW | 7.4.2.1
 - en vormvereiste *zie* vormvereiste
 - zuiver – | 7.1.2.3
- R**
- Recht van reclame | 4.1.3.1, 4.1.4.3
- Recht van wederinkoop als zuiver potestatieve voorwaarde | 7.3.3.1, 7.3.4.4
- Rechtsbetrekking *zie* overeenkomst als rechtsbetrekking
- Rechtshandeling
 - begrip voorwaardelijke – | 1.6
 - de eenzijdige – beschouwd vanuit de partij-invloed | 7.1.2.3
 - eenzijdige gerichte – onder voorwaarde | 5.1.3, 5.3.2.1, 5.3.2.2, 5.4.2.1,
 - eenzijdige – als rechtsverhouding | 1.6
 - als figuur waaraan de voorwaarde is verbonden | 2.3.3, 3.1.3.1, 3.1.4.1
 - als grondslag voor voorwaardelijkheid *zie* totstandkoming van de voorwaardelijkheid
- de overeenkomst bezien als voorwaardelijke – *zie* overeenkomst
- voorwaardelijkheid van de – als wettelijke invalshoek | 2.1.1, 2.3.2, 3.1.4.1,
- Rechtsverhouding
 - begrip | 1.6
- Redelijkheid en billijkheid
 - beperkende werking van de – | 8.1.4
 - als grondslag voor voorwaardelijkheid *zie* totstandkoming van de voorwaardelijkheid
 - gedurende de periode van onzekerheid | 3.1.4.3, 3.2.2.1, 6.2.3.1
 - als inherente grens aan willekeur | 7.1.2.6
 - in relatie tot art. 6:23 BW | 7.4
- Regresvordering
 - beschouwd als vordering onder een wettelijke voorwaarde | 4.1.3.1, 4.1.4.3
 - als bestaande of toekomstige vordering | 6.2.5.1, 6.2.5.4
- Risico
 - als criterium voor het bestaan van onzekerheid | 2.4.4.3
 - herverdeling van – als functie van voorwaarden | 2.2.1
 - en terugwerkende kracht | 2.6.2.1, 9.2.4.2
 - van de onmogelijkheid van ongedaanmaking | 9.2.4.1
 - wie van partijen draagt welk – | 6.2.3
- Romeins recht | 1.2.3, 2.1.1, 2.2.1, 2.5, 2.6.2.1, 4.1.4.3, 7.4.2.1, 11.1.4, 11.2.2.2, 11.2.3.4
- S**
- Schadevergoeding | 2.3.4, 3.1.4.3, 6.2.3.1, 9.1.2

Schenking en gift

- herroeping | 6.2.2.3, 7.3.3,
- herroeping van de – en goederenrechtelijke werking | 7.3.4.4
- voorwaardelijkheid van een – | 5.1.2, 9.2.4.3

Splitsing in appartementsrechten | 5.1.2, 5.3.2.1

Stilzwijgende voorwaarde *zie* voorwaardeStrijd met wet, goede zeden, openbare orde *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Subjectieve onzekerheid

- begrip – | 2.4.1
- als grondslag voor voorwaarden | 2.4.3, 4.1.3.2
- op later moment komen te ontbreken van – | 5.2.4.2
- het ontbreken van – bij objectieve onzekerheid | 2.4.3.6

T

Tekortschieten

- overeenkomstige toepassing regeling – bij voorwaardelijkheid | 6.2.3.1, 9.2.4.3
- voorwaarde van – | 2.2.1
- voorwaarde van tekortschieten en goederenrechtelijke werking | 2.2.1, 5.2.4.2

Termijn

- derdenbescherming m.b.t. voorwaardelijkheid bij eind – | 11.4.4.3
- u.h.v. een – beperkte duur van voorwaardelijkheid | 8.1.2, 8.2.2
- op later moment stellen van een – m.b.t. de voorwaardelijkheid | 8.2.2

Terugwerkende kracht

- en aansprakelijkheid bezwaarde bij schending zorgplicht | 6.2.3.1
- begrip – | 2.6.2.1

- als fictie | 9.2.4.2
- en gerechtigdheid tot vruchten | 9.2.4.2, 9.2.4.5
- nadelen van – | 2.6.2.3
- in het verband van ongedaanmaking | 9.2.4.2
- als regelend recht | 2.1.1, 2.6.2.1, 2.6.2.5
- als verklaring voor de goederenrechtelijke werking *zie* goederenrechtelijke werking
- als verklaring voor het ontstaan van ongedaanmakingsverplichtingen | 3.3.2.1, 9.2.3.2, 9.2.4.2
- voordelen van – | 2.6.2.4
- in relatie tot de *Vorwirkung* | 3.2.2.1
- onder het OBW | 2.6.2, 9.2.4.2, 11.2.2.1, 11.2.4

Tijdelijke eigendom

- argumenten tegen – in relatie tot voorwaardelijkheid | 2.4.5.3, 9.2.4.3
- als gevolg van het tussentijds verval van objectieve onzekerheid | 2.4.5.3

Tijdsbepaling

- afgrenzingsproblemen met de voorwaarde | 2.4.3.1, 2.4.5.2
- en Anwartschaftsrecht | 11.3.2.2
- begrip – | 2.4.5.1
- een resterende – bij tussentijds verval van objectieve onzekerheid | 2.4.5.3, 8.1.2
- de verhouding tussen voorwaarde en – | 2.4.5
- verschil in gevolgen tussen voorwaarde en – | 2.4.3.5, 2.4.5.3, 3.2.3.4
- de vordering onder – als bestaande of toekomstige vordering | 6.2.5.2, 6.2.5.3, 6.2.5.4, 6.2.5.5

Toekomstigheid van de gebeurtenis | 2.4.2

Toekomstigheid van vorderingen *zie*
kwalificatie van vorderingen als
bestaand of toekomstig

Toestemming

- voor overdracht erfpachtrecht | 5.1.2
- voor overdracht van vordering | 2.2.1
- verkrijging van – als wettelijke of door rechter gestelde voorwaarde | 4.1.4.3
- voor vervreemding echtelijke woning (1:88 BW) | 5.3.2.3
- voorwaardelijkheid van de – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid

Toetsingsmoment

- van de goede trouw | 6.2.4
- van totstandkomingsvereisten | 2.6.1, 7.3.4.4
- in relatie tot de werking van rechtswege | 2.6.1
- bij strijd met wet of goede zeden | 5.2.3.1
- bij zuiver potestatieve voorwaarde | 7.3.4.4

Totstandkoming van de
voorwaardelijkheid

- bestendig gebruikelijk beding | 4.1.3.1, 4.1.3.4
- bezwaren tegen andere grondslagen dan de partijwil | 4.1.5
- gewoonte | 4.1.4.2, 4.1.5
- partijwil respectievelijk de rechtshandeling als grondslag | 2.1, 2.4.5.1, 3.3.3.1, 4.1.3, 4.1.5
- door rechter gestelde voorwaarden | 4.1.4.4
- redelijkheid en billijkheid | 4.1.4.4
- vereiste van onzekerheid *zie* onzekerheid van de gebeurtenis
- vereiste van toekomstigheid *zie* toekomstigheid van de gebeurtenis

- wettelijke voorwaarden *zie* wettelijke voorwaarde

Totstandkomingsvereisten

rechtsverhouding *zie* essentiala

Tussenbeschikkingen

- begrip | 11.1.3
- derdenbescherming tegen – *zie* derdenbescherming
- verval van – als deel van de goederenrechtelijke werking | 11.1.3
- verval van positieve – bij het intreden van de voorwaarde | 2.6.2.3, 11.2.5.2, 11.2.5.3, 11.2.7
- verval van – als vorm van bescherming van de verwachter | 2.6.2.3, 11.2.5.1, 11.2.5.2, 11.2.5.3
- als onderdeel van de *Vorwirkung* | 3.2.2.1
- de onmogelijkheid van – bij dwingende onvoorwaardelijkheid | 5.3.2.1

V

Vaststellingsovereenkomst | 5.1.2

Verbintenis

- begrip – | 3.1.2.1
- in enge zin | 3.1.2.1
- in ruime zin | 3.1.2.1
- voorwaardelijkheid van de – | 2.3.2, 2.3.3, 3.5
- voorwaardelijkheid van de – als de wettelijke benadering | 2.1.1, 2.3.2, 3.5

Verdeling van gemeenschap | 5.1.2

Verjaring | 2.6.2.1, 3.1.4.3

Vermenging

- bij het samengaan van voorwaardelijke gerechtigdheid | 8.2.1, 11.2.7
- bij vereniging hoedanigheid van crediteur en debiteur | 2.6.2.4, 6.2.3.1

Verrekening | 5.1.4, 5.3.2.1, 6.2.2.4

Verval van een voorwaarde

- begrip – | 1.6, 3.1.4.1, 8.1

- gevolgen van – | 8.1, 9.1.2, 9.2.4.4, 11.1.3
- Verwachter
 - begrip – | 1.6
 - bescherming van de – *zie* bescherming van de verwachter
- Volmachtverlening | 5.1.2, 5.3.2.1
- Voorwaarde
 - afstand van – *zie* afstand
 - begrip (samengevat) | 2.8
 - als bestanddeel | 2.3.4, 3.3.3.1
 - als bestendig gebruikelijk beding | 4.1.3.1, 4.1.3.4
 - casuele – *zie* casuele voorwaarde
 - van faillissement *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid
 - gemengde *zie* gemengde voorwaarde
 - materiële gevolgen van de *zie* gevolgen van voorwaardelijkheid
 - de ontbindende en opschortende – als spiegelbeeldige figuren | 11.2.2.4
 - opname – in de akte van levering *zie* akte van levering
 - potestatieve – *zie* potestatieve voorwaarde
 - door rechter gestelde – | 4.1.4.4
 - stilzwijgende – | 4.1.3.3
 - totstandkoming *zie* totstandkoming van de voorwaarde
 - vervallen van de – *zie* verval van een voorwaarde
 - van tekortschieten *zie* tekortschieten
 - als zelfstandige modaliteit | 2.3.4, 3.3.3.1, 5.4.2.1
- Voorwaardelijke werking
 - begrip – | 3.1.4
 - als beschrijvend of verklarend begrip | 3.1.4.2
 - de ontbindend – | 3.3
 - de opschortend – | 3.2
- Voorwaardelijkheid
 - beperkingen aan – *zie* beperkingen aan voorwaardelijkheid
 - mogelijkheid van – | 2.3.3, 5.1.2
 - materiële posities van partijen gedurende de – *zie* periode van onzekerheid
 - van de verbintenis *zie* verbintenis
- Vorderingsrechten
 - cessie van – | 3.1.4.3, 6.2.5.2
 - derdenbeslag op – | 3.1.4.3
 - opeisbaarheid van – bij voorwaardelijkheid | 3.2.3.4, 3.2.4, 6.2.2.2
 - vermenging van – *zie* vermenging
 - en vestiging van pandrecht en hypotheek | 3.1.4.3
- Vormvereiste
 - toepassing van een – op de voorwaarde zelf | 4.2.3
 - voorwaarde van toekomstige voldoening aan een – | 4.2.2
 - bij voorwaardelijkheid u.h.v. gewoonterecht | 4.2.3
 - bij zuiver potestatieve voorwaarden | 4.2.4, 7.1.2.3
- Vormerkung | 3.1.4.3
- Vorwirkung
 - begrip – | 3.2.2.1
 - verklaring van de – | 3.2.2.3
 - de – in het Nederlandse recht | 3.2.2
- Vruchten
 - gerechtigdheid tot – | 2.6.2.5, 9.2.3.2, 9.2.4.5
 - gerechtigdheid tot – bij aflevering *zie* aflevering
 - gerechtigdheid tot – bij terugwerkende kracht | 2.6.2.1, 2.6.2.5, 9.2.4.2
 - ongedaanmaking m.b.t. – *zie* ongedaanmaking(sverplichting)

W

Waardevergoeding als wijze van
ongedaanmaking | 9.2.4.1, 9.2.4.3

Werking van rechtswege

- begrip | 2.6.1
- als kenmerkend element van
voorwaarden | 2.1.1, 2.1.2
- uitzonderingen op de – | 2.1.2,
2.6.1, 8.1.3
- in relatie tot het vereiste van
onzekerheid | 2.4.3.2
- in het verband van zuiver
potestatieve voorwaarden |
7.3.3.1

Wettelijke systematiek van de
voorwaarde | 2.3.2

Wettelijke voorwaarde

- begrip – | 4.1.4.3
- als geen daadwerkelijke
voorwaarde | 4.1.3.1, 4.1.4.3,
4.1.5
- bij dwingend onvoorwaardelijke
rechtsverhoudingen | 5.3.2.1
- in relatie tot art. 6:23 BW |
7.4.2.1

Willekeur | 7.1.2.3, 7.1.2.6, 7.3.3.1

Z

Zorgplicht

- bestaan van een – | 3.1.4.3,
6.2.3.1, 6.2.3.3
- en te hanteren
zorgvuldigheidsnormen |
6.2.3.1
- inhoud van de – | 6.2.3.2
- kosten zorgplicht | 6.2.3.2

Bijlagen

B.W. 43
II (laatste)
N.B. hierbij geen toelichting, doch deze
tekst II is vrijwel gelijk aan
tekst I, waarbij toelichting I a.

M.
Eind 1952.

VIERDE AFDELING

VOORWAARDELIJKE VERBINTENISSEN

Artikel 1

Een verbintenis is voorwaardelijk, wanneer partijen of de rechter hebben bepaald, dat haar werking van een toekomstige en als onzeker beschouwde gebeurtenis afhankelijk is.

Artikel 2

Een opschortende voorwaarde doet de werking der verbintenis eerst met het plaats vinden der gebeurtenis aanvangen; de ontbindende voorwaarde doet de verbintenis met het plaats vinden der gebeurtenis vervallen.

Artikel 3

Een voorwaarde, die onmogelijk is of die in strijd is met de goede zeden of de openbare orde, maakt een verbintenis nietig. Nochtans is een verbintenis onder ontbindende voorwaarde uit dien hoofde slechts nietig wanneer vaststaat, dat partijen zonder deze voorwaarde de overeenkomst niet zouden hebben aangegaan; in andere gevallen wordt een ontbindende voorwaarde, die onmogelijk is of met de goede zeden of met de openbare orde strijdt, voor niet geschreven gehouden.

Artikel 4

1. Een opschortende voorwaarde wordt voor vervuld gehouden, wanneer de schuldenaar de vervulling heeft belet en de goede trouw verlangt, dat in dat geval de schuldenaar tot hetzelfde gehouden is, als wanneer de voorwaarde ware vervuld. Hetzelfde geldt ten aanzien van een ontbindende voorwaarde, wanneer de schuldeiser de vervulling heeft belet.

Indien een verbintenis afhangt van de voorwaarde, dat zeker feit binnen een bepaalde tijd niet zal gebeuren, is de voorwaarde vervuld, zodra vaststaat, dat de gebeurtenis niet plaats zal vinden.

Artikel 5

1. Een voorwaardelijk schuldenaar is verplicht datgene te doen en na te laten wat een goed schuldenaar onder gelijke omstandigheden zou doen en zou nalaten.

2. Een voorwaardelijk schuldeiser kan alle middelen in het werk stellen, die tot bewaring van zijn recht noodzakelijk zijn.

- Artikel 6 -

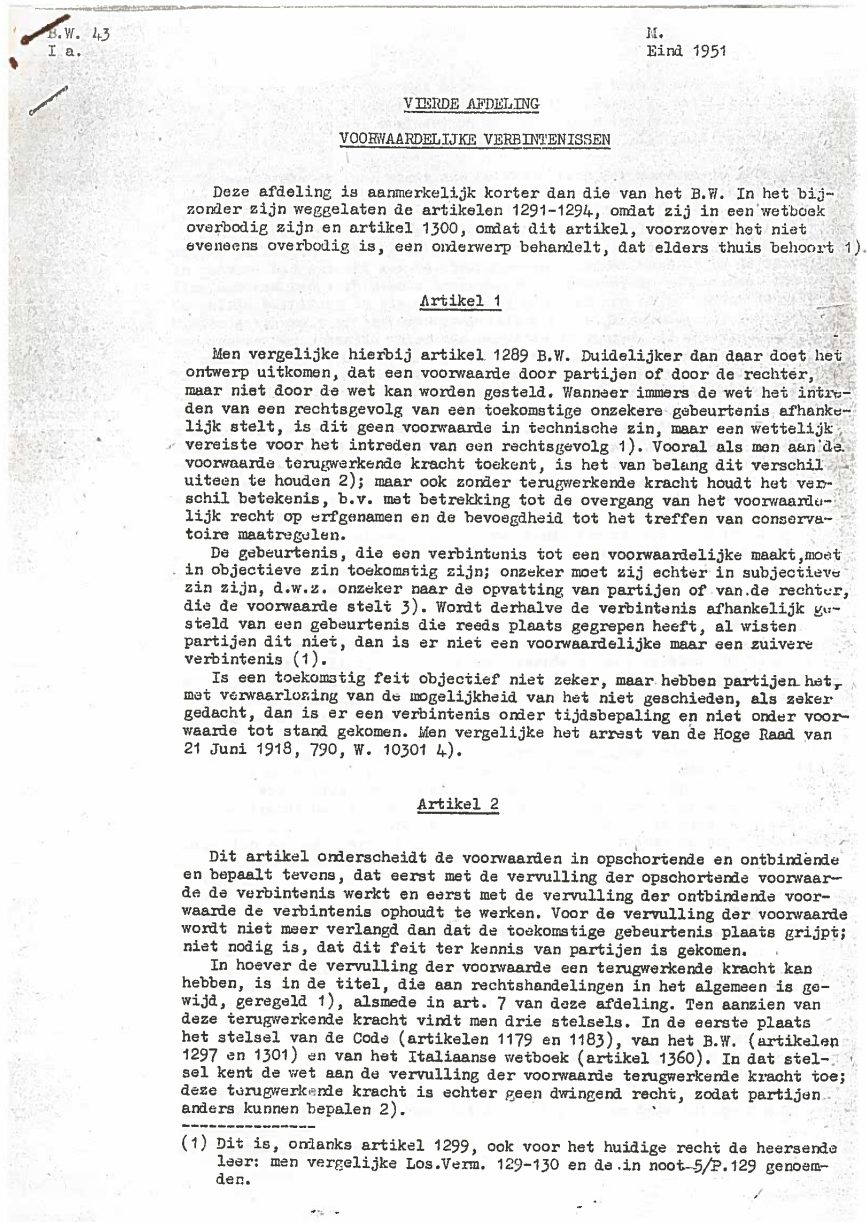
- 2 -

Artikel 6

Tenzij uit de inhoud of de strekking van een overeenkomst het tegendeel volgt, zijn reeds vóór de vervulling van een opschortende voorwaarde de rechten van de schuldeiser vatbaar voor overgang onder algemeene of onder bijzondere titel.

Artikel 7

Tenzij uit de inhoud of de strekking van een overeenkomst het tegendeel volgt, heeft een schuldenaar na de vervulling van een ontbindende voorwaarde een vordering tot teruggave van het reeds door hem geleverde en tot afgifte van de na het oogenblik der vervulling verschenen vruchten.

- 2 -

Voorts het stelsel van het Zwitserse en Pools verbintenissenrecht (artikel 151, 2e lid, artikel 153 en artikel 154 Zwits. en artikel 46, lid 2 Polen). In dat stelsel verleent de wet zelf geen terugwerkende kracht aan de vervulling der voorwaarde; zij staat echter toe, dat partijen dit overeenkomen.

In een derde stelsel wordt aan de vervulling der voorwaarde noch krachtens de wet noch krachtens bijzonder beding terugwerkende kracht toegekend (158-159 Duits B.G.B.; artikel 41 Rusland) 3).

Voor de betekenis van deze drie verschillende stelsels dient men wel uiteen te houden de terugwerkende kracht in ruimere zin en in engere zin 4). In ruimere zin spreekt men van terugwerkende kracht wanneer na de vervulling der aan een verbintenis toegevoegde voorwaarde de schuldenaar tot hetzelfde verplicht is als waartoe hij gehouden zou zijn, indien de verbintenis van meet af aan onvoorwaardelijk zou zijn geweest 5); vooral bij toezegging van bepaalde zaken die hangende de voorwaarde met vruchten of op andere wijze vermeerderd zijn, is deze terugwerkende kracht van belang 6). Voor de vraag of de vervulling der voorwaarde een zodanige invloed op de omvang der prestatie heeft, is uit de aard der zaak de bedoeling van partijen van gewicht. De wet kan hoogstens aangeven wat bij het zwijgen der overeenkomst dienaangaande partijen vermoedelijk hebben bedoeld. Voor de ontbindende voorwaarde vindt men deze vraag in artikel 7 beantwoord 7), voor de opschortende voorwaarde is moeilijk een bijzondere regel te geven; men moet, rekening houdende met de algemene bepalingen betreffende overeenkomsten, de inhoud en de gevolgen der voorwaardelijke overeenkomsten vaststellen 8).

In engere zin is alleen dan terugwerkende kracht aan de vervulling ener voorwaarde verbonden, wanneer wordt aangenomen, dat na de vervulling der voorwaarde de vraag of plaats gevonden handelingen rechtmatig en bevoegdelyk zijn verricht in tegengestelde zin moet worden beantwoord dan vóór de vervulling der voorwaarde; door de vervulling der voorwaarde wordt alsdan wat bevoegdelyk was geschied, onbevoegdelyk, wat onbevoegdelyk was gedaan, bevoegdelyk geacht te zijn verricht 9). Zo heeft b.v. de Hoge Raad eertijds beslist, dat, niettegenstaande de wet verbiedt om tijdens huwelijk het huwelijksgoederenrecht te wijzigen, de aanstaande echtgenoten in hun huwelijkscontract een huwelijksgoederenrecht onder opschortende voorwaarde konden kiezen; met de vervulling der voorwaarde werd het gekozen goederenrecht geacht van het begin van het huwelijk te hebben gegolden, zodat handelingen die krachtens het eerste huwelijksgoederenrecht geldig waren, na de vervulling der voorwaarde anders moesten worden beoordeeld en omgekeerd (arrest van 7 Januari 1881, W. 4594) 10). En zij, die voor een overdracht het aanwezig zijn van een geldige titel verlangen, nemen krachtens de terugwerkende kracht der ontbindende voorwaarde aan, dat, aangezien na haar vervulling nooit een geldige verbintenis heeft bestaan, de eigendom nooit is overgegaan 11).

Ok deze terugwerkende kracht in engere zin zal in zover door de partijwil worden beïnvloed, dat daar, waar de wet haar kent, - gelijk in de Code en in de wetboeken, die deze volgen - zij door bijzonder beding kan worden uitgesloten 12). Men vergelijkte H.R. 5 Maart 1926, N.J. 1926.504, W. 11489 (1).

Echter kan niet omgekeerd, zonder wettelijke basis, uitsluitend op grond van de bedoeling van partijen een zodanige terugwerkende kracht, die ook invloed heeft op de rechten van derden 13) en aan bepalingen van dwingend recht haar betekenis kan ontnemen, worden aangenomen.

De vraag blijft derhalve, of het wenselijk is, dat de wet deze terugwerkende kracht in engere zin 14) zal erkennen, hetzij op de wijze van de Code als regel, hetzij op de wijze van het Zwitserse verbintenissenrecht als uitzondering, wanneer partijen dit overeenkomen. In het ontwerp is er van uitgegaan, dat het niet doelmatig is, om deze terugwerkende

(1) Zo ook Cass. (Fr.) 10 Jan. 1925, S. 1925. 1. 62.

-/kracht -

rie stelsels
n ruimere zin
lle eens

- 3 -

kracht aan de vervulling van een voorwaarde te verbinden, zelfs niet in zoverre dat zij alleen aanwezig zal zijn, wanneer partijen haar overeenkomen. De grens van de contractsvrijheid ligt binnen het gebied van het verbintenissenrecht; een terugwerkende kracht in ruime zin (4a) kan vrijelijk overeengekomen worden, maar aan een fictie van verdere strekking bestaat geen behoefte (1) 15).

Gelijk lette men op hetgeen in artikel is bepaald; het aangaan van een overeenkomst tot levering onder een voorwaarde heeft tengevolge, dat de levering onder gelijke voorwaarde geschiedt. Hiermede wordt echter niet een terugwerkende kracht aan de voorwaarde toegekend, maar slechts een beperkte werking aan de levering.

Artikel 3

Dit artikel beantwoordt aan artikel 1290 B.W. De redactie werd echter verbeterd; men vergelijkte de formulering van artikel 935 B.W. en de opmerkingen bij Asser-Loosecaat Vermeer, 133 - 135.

Wat de ontbindende voorwaarde betreft, is het artikel aangevuld met een gelijke regeling als artikel 111 van het Frans-Italiaanse Ontwerp en artikel 49 van het Pools Verbintenissenrecht geeft. Men vergelijkte ook artikel 1354 van het Italiaanse Wetboek.

Artikel 4

Dit artikel vermeldt de gevallen, waarin de voorwaarde voor vervuld wordt gehouden, voordat de gebeurtenis, waarvan de werking der verbintenissen afhankelijk is gesteld, heeft plaats gevonden.

Het eerste lid geeft een uitwerking van het in artikel 1296 B.W. bepaalde. Het ontwerp gaat niet zover, dat in ieder geval, waarin de oorzaak van het niet-vervuld zijn van de voorwaarde bij de schuldenaar te vinden is, de voorwaarde voor vervuld wordt gehouden; anderzijds is het artikel niet beperkt tot het geval, dat de verhindering in strijd met de goede trouw geschiedt is. Dikwijls dient de schuldenaar met de verhindering van de vervulling der voorwaarde een rechtmatig belang, terwijl toch de goede trouw verlangt, dat deze verhindering niet ten nadele van de schuldeiser mag strekken.

Ook het omgekeerde van het in het eerste lid vermelde geval mag evenzeer als juist worden aangemerkt: wanneer het in strijd is met de goede trouw, dat de schuldeiser zich zou beroepen op een door hem bewerkte vervulling van een voorwaarde, die als zuiver toevallig bedoeld was, strukt deze vervulling niet ten nadele van de schuldenaar. Het is overbodig geoordeeld om dit nog eens uitdrukkelijk te bepalen, daar het onmiddellijk uit de partijbedoeling en de goede trouw volgt.

Artikel 5

Dit artikel regelt de rechten en verplichtingen van partijen, hangende de voorwaarde. Het eerste lid beantwoordt aan artikel 1 van de zesde afdeling. Men zie ook artikel 1358 van het Italiaanse Wetboek.

Het in het tweede lid bepaalde is in artikel 1298 B.W. weer te vinden. In het Wetboek van Rechtsvordering zal moeten worden geregeld, in hoeverre een voorwaardelijke schuldeiser voor de vervulling der voorwaarde conser-

(1) Aldus ook het Duitse recht: men zie § 150 (158 ?) en 159 B.G.B. en Staudinger I (1915), 659 en 664.
1925: § 158 Rem. 5 en 8; § 159 Rem. 1-3.

- 4 -

vatoir beslag kan leggen.

Men houde in het oog, dat voorwaardelijk schuldeiser niet alleen hij is, die onder opschortende voorwaarde iets heeft toegezegd, maar ook hij, die iets ontvangen heeft krachtens een overeenkomst met ontbindende voorwaarde; men vergelijkte artikel 1356 lid 2 van het Italiaanse Wetboek.

Artikel 6

Dit artikel beantwoordt aan artikel 1297 lid 2 B.W., waar het als een toepassing van de terugwerkende kracht verschijnt. Ook zonder erkenning van terugwerkende kracht dient men het recht uit een voorwaardelijke verbintenis op de erfenamen van de schuldeiser te doen overgaan. Het ontworpen artikel is in zover ruimer dan artikel 1297 B.W., dat het niet alleen de rechtsovergang na dode maar ook die onder de levenden vermeldt. Verder bevat het artikel een voorbehoud, voor het geval de inhoud of de strekking der overeenkomst een overgang zou uitsluiten; dit is natuurlijk dan het geval wanneer ook de onvoorwaardelijke vordering voor geen overgang vatbaar is. Het is echter ook denkbaar, dat na de vervulling der voorwaarde een overgang mogelijk is, terwijl vóór die vervulling een overgang in strijd is met de overeenkomst of haar strekking.

Artikel 7

Dit artikel geeft een bijzonder voorschrift omtrent de gevolgen van de vervulling van een in een leveringsovereenkomst opgenomen ontbindende voorwaarde. Volgens het artikel moet de geleverde zaak na de vervulling der voorwaarde worden teruggegeven, niet echter de vóór de vervulling der voorwaarde verschenen vruchten der zaak; uit inhoud of strekking der overeenkomst kan echter het tegendeel volgen. Zo zal b.v. bij contracten, die tot prestaties van langere duur of tot een reeks van prestaties verplichten, volgens de strekking der overeenkomst het over en weer reeds geleverde niet kunnen worden teruggevorderd. Men vergelijkte hierbij H.R. 7 November 1935, N.J. 1936, 239.

Nota bene: Vóór de laatste alinea van de toelichting op artikel 2 plaatste prof. M. de potloodaantekening: "Stuk bijtikken uitgevalen". Het bedoelde stuk werd echter niet bij het origineel aangetroffen.

Curriculum vitae

Hendrik Stolz

1967	Geboren te Kiel (Bondsrepubliek Duitsland)
1986	Eindexamen atheneum te Leiden
1993	Afronding studie aan de Frederik Muller Academie (Hogeschool van Amsterdam) te Amsterdam
1999	Doctoraal examen notarieel recht en Nederlands civiel recht aan de Universiteit Leiden
1999-heden	Verbonden aan het kantoor Houthoff Buruma te Den Haag en Rotterdam
2000-2003	Beroepsopleiding Notariaat
2004-2014	Als promovendus verbonden aan het E.M. Meijers Instituut van de Universiteit Leiden
2005-2008	Docentschap bij de Stichting Opleiding Medewerkers in het Notariaat
2013	Universitair docent Moot Court aan de Universiteit Leiden
2013-heden	Universitair docent onroerend goedrecht aan de Universiteit van Amsterdam

In de boekenreeks van het E.M. Meijers Instituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden, zijn in 2013, 2014 en 2015 verschenen:

- MI-214 C.M. Smyth, *The Common European Asylum System and the Rights of the Child: An Exploration of Meaning and Compliance*, (diss. Leiden), Leiden 2013
- MI-215 A.F. Mollema, *Het beperkte recht. Een analyse van zijn theoretische constructie, zijn plaats in het systeem van het vermogensrecht en zijn mogelijke inhoud*, (diss. Leiden), Leiden: Uitgeverij BOXPress 2013, ISBN 978 90 8891 597 0
- MI-216 V.S. Bouman, *De baai geblokkeerd: piraten in het nauw? Een onderzoek naar de toelaatbaarheid en het effect van het blokkeren van The Pirate Bay*, (Jongbloed scriptieprijs 2012), Den Haag: Jongbloed 2013, ISBN 978 90 7006 268 2
- MI-217 C.G. Breedveld-de Voogd, A.G. Castermans, M.W. Knigge, T. van der Linden, J.H. Nieuwenhuis & H.A. ten Oever (red.), *Rechtsvinding in een meerlagige rechtsorde*. BWKJ nr. 28, Deventer: Kluwer 2013, ISBN 978 90 1311 482 9
- MI-218 J.M. ten Voorde, C.P.M. Cleiren & P.M. Schuyt, *Meerdaadse samenloop in het strafrecht. Een onderzoek naar doel, grondslag, karakter, strekking en functie van de wettelijke regeling van meerdaadse samenloop (artikel 57-63 Sr)*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013, ISBN 978 90 8974 843 0
- MI-219 J. Nijland, *De overheidsonderneming. Overheidsinvloed in kapitaalvennootschappen nader beschouwd*, (diss. Leiden), Leiden: Uitgeverij BOXPress 2013, ISBN 978 90 8891 719 6
- MI-220 K.M.P. Setiawan, *Promoting Human Rights. National Human Rights Commissions in Indonesia and Malaysia*, (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2013, ISBN 978 90 8728 203 5, e-isbn 978 94 0060 166 6 (pdf), e-isbn 978 94 0060 167 3 (ePub)
- MI-221 J. Uzman, *Constitutionele remedies bij schending van grondrechten. Over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abtineren en de dialoog tussen rechter en wetgever*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2013, ISBN 978 90 1312 059 2
- MI-222 D.A. Dam-de Jong, *International law and governance of natural resources in conflict and post-conflict situations*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2013, ISBN 978 94 6203 475 4
- MI-223 W. Geelhoed, *Het opportuniteitsbeginsel en het recht van de Europese Unie. Een onderzoek naar de betekenis van strafbepaalde beleidsvrijheid in de geëuropeïseerde rechtsorde*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2013, ISBN 978 90 1312 132 2
- MI-224 A.F. Rommelse, *De arbeidsongeschiktheidsverzekering: tussen publiek en privaat. Een beschrijving, analyse en waardering van de belangrijkste wijzigingen in het Nederlandse arbeidsongeschiktheidsstelsel tussen 1980 en 2010*, (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2014, ISBN 978 90 8728 205 9, e-ISBN 978 94 0060 170 3
- MI-225 L. Di Bella, *De toepassing van de vereisten van causaliteit, relativiteit en toerekening bij de onrechtmatige overheidsdaad*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2014, ISBN 978 90 1312, e-ISBN 978 90 1312 041 7 040 0
- MI-226 H. Duffy, *The 'War on Terror' and International Law*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2013, ISBN 978 94 6203 493 8
- MI-227 A. Cuyvers, *The EU as a Confederal Union of Sovereign Member Peoples. Exploring the potential of American (con)federalism and popular sovereignty for a constitutional theory of the EU*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2013, ISBN 978 94 6203 500 3.
- MI-228 M.J. Dubelaar, *Betrouwbaar getuigenbewijs. Totstandkoming en waardering van strafrechtelijke getuigenverklaringen in perspectief*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2014, ISBN 978 90 1312 232 9
- MI-229 C. Chamberlain, *Children and the International Criminal Court. Analysis of the Rome Statute through a Children's Rights Perspective*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2014, ISBN 978 94 6203 519 5
- MI-230 R. de Graaff, *Something old, something new, something borrowed, something blue?, Applying the general concept of concurrence on European sales law and international air law*, (Jongbloed scriptieprijs 2013), Den Haag: Jongbloed 2014, ISBN 978 90 7006 271 2
- MI-231 H.T. Wermink, *On the Determinants and Consequences of Sentencing*, (diss. Leiden) Amsterdam: Ipskamp 2014, ISBN 978 90 7006 271 2

- MI-232 A.A.T. Ramakers, *Barred from employment? A study of labor market prospects before and after imprisonment*, (diss. Leiden) Amsterdam: Ipskamp 2014, ISBN 978 94 6259 178 3
- MI-233 N.M. Blokker et al. (red.), *Vijftig juridische opstellen voor een Leidse nachtwacht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014, ISBN 978 90 8974 962 8
- MI-234 S.G.C. Van Wingerden, *Sentencing in the Netherlands. Taking risk-related offender characteristics into account*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom Lemma 2014, ISBN 978 94 6236 479 0
- MI-235 O. van Loon, *Binding van rechters aan elkaars uitspraken in bestuursrechtelijk perspectief*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom/Lemma 2014, ISBN 978 94 6290 013 4
- MI-236 L.M. Raijmakers, *Leidende motieven bij decentralisatie. Discours, doelstelling en daad in het Huis van Thorbecke*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2014, ISBN 978 90 1312 7772 0
- MI-237 A.M. Bal, *Taxation of virtual currency*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2014, ISBN 978 94 6203 690 1
- MI-238 S.M. Ganpat, *Dead or Alive? The role of personal characteristics and immediate situational factors in the outcome of serious violence*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ipskamp 2014, ISBN 978 94 6259 422 7
- MI-239 H.R. Wiratraman, *Press Freedom, Law and Politics in Indonesia. A Socio-Legal Study*, (diss. Leiden), Zutphen: Wöhrmann 2014, ISBN 978 94 6203 733 5
- MI-240 H. Stolz, *De voorwaarde in het vermogensrecht*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015, ISBN 978 94 6290 031 8

Zie voor de volledige lijst van publicaties: www.law.leidenuniv.nl/onderzoek